

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

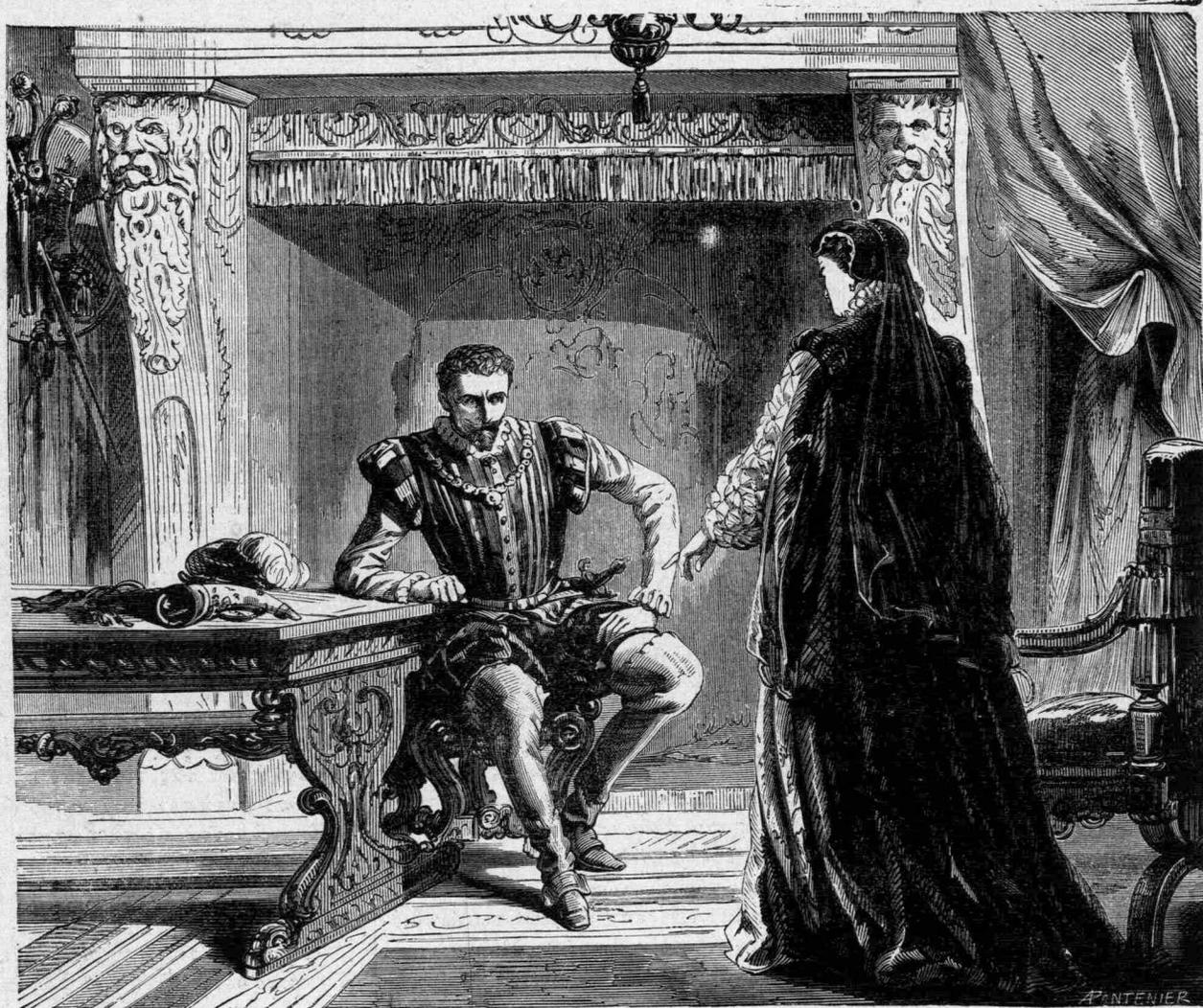
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ :
ὁς Πατησίων, ἀριθμὸς 3, πρὸς τὸ
τυπογραφεῖον τῆς «Κορίνθου»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : Ἡ Βασίλισσα Μαρῶ, (μετὰ εἰκόνας) μυθιστορία Α. Δουμά, μετὰφ. Α. Σκαλίδου (Συν.).— Ἡ Λουομένη Χανούμισσα. μυθιστορία Λεϊλά-Χανούμ (Συν.).— Ἡ ἄγνωστος ἀλληγορία Γεωργίας Σίνδης.— Ἡ τελευταία Σελίς, ὑπὸ Δάμ.

ΕΤΗΕΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Ἐν Ἀθήναις: θρ. δ, ταῖς ἐπαρξίαις 4, τῷ ἐξωτερικῷ 10
ΦΥΛΛΑ προηγουμένα λεπτὰ 20.
Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας
διὰ γραμματισμοῦ καὶ χαρτονομισμάτων
παντός ἔθνους.

Ἐνεργεῖτε ὡς βασιλεὺς ἀσθενή;... Εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα. [Σελ. 196]

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΡῶ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ
Μετὰφ. Ἀλεξάνδρου Σκαλίδου.

[Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον].

— Καὶ τί σὰς εἶπε;
— Ὅτι εἶχε νὰ μοὶ δώσῃ διαταγὰς
τινας περὶ τὴν δεκάτην.
— Οὐδὲν ἄλλο.
— Οὐδέν.
— Παράδοξον!
— Ἀλλὰ, τί εὐρίσκετε τὸ παράδοξον;
— Ὅτι δὲν ἠκούσατε τίποτε.
— Ἀλλὰ τί συνέβη;
— Τί συνέβη; ὅλην τὴν ἡμέραν ταύτην,
δυσυχῶς, εἰσθεραπεμασμένον ἐπὶ τῆς ἀθύσου.

— Ἐγώ;
— Ναι.
— Καὶ διατί;
— Ἀκούσατε. Ὁ Δεμού, καταληφθεὶς
τὴν νύκτα ταύτην εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ
βασιλέως τῆς Ναβάρρας, τὸν ὁποῖον ἤ-
θελον νὰ συλλάβωσιν, ἐφόνησε τρεῖς καὶ
ἑδραπέτευσέ, χωρὶς νὰ γνωρίσωσιν αὐ-
τόν. Μόνον τὸν ἐρυθρόν του μανδύαν διέ-
κρινον.
— Καί;
— Καὶ ὁ ἐρυθρὸς μανδύας, ὁ ὁποῖος ἠ-
πάτησεν ἐμὲ, ἠπάτησε καὶ τοὺς ἄλλους.
Σὰς ὑποψίασθησαν, καὶ μάλιστα σὰς κα-
τηγόρησαν διὰ τοὺς τρεῖς ἐκείνους φόνους.

Τὴν πρωίαν ταύτην ἤθελον νὰ σὰς συλλά-
βωσι, νὰ σὰς δικάσωσι, καὶ ἔξερω ἐγώ;
ἴσως νὰ σὰς καταδικάσωσι, διότι δὲν θὰ
ἐλέγετε βεβαίως πῶς εἴσατε τὴν νύκτα ὅπως
σωθῆτε, δὲν ἔχει οὕτω;
— Νὰ εἰπῶ πῶς ἦμην! ἀνέκραξεν ὁ Δε-
λαμούλ. Νὰ σὰς ἐκθέσω! Ἐχετε δίκαιον.
Θὰ ἀπέθνησκον ἄδων, ὅπως ἀπαλλάξω
ἀπὸ τοῦ νὰ χύσωσιν ἐν δάκρυ τὰ ὠρατὰ
σὰς ὄμματα.
— Φεῦ! πτωχὲ μου εὐπκτριδα! τὰ
ὠρατὰ μου ὄμματα θὰ ἔχυνον πολλὰ δά-
κρυα.
— Ἀλλὰ πῶς ἐκόπασεν ἡ θύελλα
αὕτη;

— Μαντεύσατε.
 — Και τί ξεύρω ἐγώ ;
 — Ἐν καὶ μόνον μέσον ὑπῆρχεν ὅπως ἀποδειχθῆ ὅτι δὲν εἴσθε εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας.
 — Ποῖον ;
 — Νὰ λεχθῆ ποῦ εἴσθε.
 — Καί ;
 — Καὶ τὸ εἶπον !
 — Εἰς ποῖον ;
 — Εἰς τὴν μητέρα μου.
 — Εἰς τὴν βασιλομήτορα ;
 — Ἡ βασιλομήτωρ ἤξευρει ὅτι εἴσθε ἐραστής μου
 — ὦ, δέσποινα ! Μετὰ τοῦτο, δύνασθε τὰ πάντα ν' ἀπαιτήσετε παρὰ τοῦ ὑπῆρέτου σας. Τῇ ἀληθείᾳ, Μαργαρίτα, αὐτὸ ὅπερ ἐπράξατε εἶναι μέγα, εἶναι ὠραῖον ! ὦ Μαργαρίτα ! ἡ ζωὴ μου ἀνήκει εἰς ὑμᾶς !
 — Τὸ ἐλπίζω, διότι τὴν ἤρπασα ἀπὸ ἐκείνου οἱ ὅποιοι ἤθελον νὰ μοῦ τὴν ἀφαιρέσωσι. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐσώθητε.
 — Καὶ με ἐσώσατε ὑμεῖς ! ἀνέκραξεν ὁ νέος, ὑμεῖς, ἡ λατρευτὴ μου βασίλισσα !
 Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν σφοδρὸς κρότος ἔκαμιν αὐτοὺς ν' ἀνασκιρτήσωσι. Ὑαλὸς τις ἐθραύσθη, καὶ λίθος μεγέθους ὡσὺ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ δαπέδου.
 — Ποῖος αὐθαδῆς ; ἀνέκραξεν ὁ Δελαμόλ καὶ ὤρμησε πρὸς τὸ παραθύρον.
 — Μίαν στιγμὴν, εἶπεν ἡ Μαργαρίτα. Εἰς τὸν λίθον αὐτὸν εἶναι τι δεμένον.
 — Πράγματι, εἶπεν ὁ Δελαμόλ. Φαίνεται χαρτίον.
 Ἡ Μαργαρίτα ὤρμησε καὶ λαβοῦσα τὸν λίθον ἀπέσπασε τὸ χαρτίον, ὅπερ δίκην ταινίας ἐζώνυεν αὐτόν. Τὸ χαρτίον τοῦτο ἦτο δεδεμένον διὰ σειρητιῦ, ὅπερ διήρχετο διὰ τῆς θραυσθείσης ὑάλου.
 Ἡ Μαργαρίτα ἠνέφξε τὸ χαρτίον καὶ ἀνέγνω.
 — Δυστυχῆ ! ἀνέκραξε, καὶ ἔτεινεν αὐτὸ εἰς τὸν Δελαμόλ, ὅστις κάτωχος καὶ ἀκίνητος ὡς τὸ ἀγαλμα τοῦ Τρόμου, ἀνέγνω :
 « Περιμένουσι τὸν κύριον Δελαμόλ κρατοῦντες μακρὰ ξίφη, ἐν τῷ διαδρόμῳ, ὅστις φέρει εἰς τοῦ Ἀλανσῶν. Ἴσως προτιμήσῃ νὰ ἐξέλθῃ, διὰ τοῦ παραθύρου τούτου καὶ νὰ μεταβῆ πρὸς ἐντάμωσιν τοῦ Δεμουῦ εἰς Μάντην... »
 — Ἐ ! εἶπεν ὁ Δελαμόλ, καὶ τὰ ξίφη ἐκείνα εἶναι μακρότερα τοῦ ἰδικοῦ μου ;
 — Ὅχι, ἀλλ' ἴσως εἶναι δέκα καθ' ἑνός.
 — Καὶ ποῖος εἶναι ὁ φίλος, ὅστις στέλλει τὸ χαρτίον τοῦτο ;
 Ἡ Μαργαρίτα ἔλαβε τὸ χαρτίον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ νέου καὶ ἀφοῦ καλῶς τὸ περετήρησε :
 — Τὸ γράψιμον τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας ! ἀνέκραξεν. Ἀφοῦ αὐτὸς μᾶς προειδοποίη, σημαίνει ὅτι ὁ κίνδυνος εἶναι πραγματικός. Φύγετε, Δελαμόλ, φύγετε ! Ἐγὼ σὰς παρακαλῶ.
 — Καὶ σεῖς θέλετε νὰ φύγω ;
 — Ἀλλὰ διὰ τοῦ παραθύρου. Δὲν λέγει διὰ τοῦ παραθύρου ;

— Διατάξατε, βασίλισσά μου, καὶ πηδῶ ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἐκείνου, καὶ ἂν ἀκόμη πρόκηται νὰ γείνω χίλια κομματία.
 — Περιμένετε. Νομίζω ὅτι ἀπὸ τοῦ σειρητιῦ ἐκείνου κρέμαται βῆρος τι.
 — Ἄς ἴδωμεν, εἶπεν ὁ Δελαμόλ.
 Καὶ οἱ δύο σύραντες τὸ σειρητιῖον, εἶδον μετ' ἀφ' αὐτοῦ χαρῆς φανεῖσαν τὴν ἀκρὰν μεταξίνης κλίμακος.
 — Ἄ ! ἐσώθητε ! ἀνέκραξεν ἡ Μαργαρίτα.
 — Εἶναι θαῦμα τοῦ Θεοῦ !
 — Ὅχι, εἶναι εὐεργεσία τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας.
 — Καὶ ἂν ἦναι παγίς ; Ἄν ἡ κλίμαξ αὕτη κοπῆ ὑπὸ τοὺς πόδας μου ; Δὲν ὠμολογήσετε, δέσποινα, σήμερον τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σας ;
 Ἡ Μαργαρίτα ἐγένετο κάτωχος.
 — Ἐχετε δίκαιον, εἶπεν. Εἶναι δυνατόν. Καὶ ὤρμησε πρὸς τὴν θύραν.
 — Ποῦ πηγαίνετε ;
 — Νὰ βεβαιωθῶ μόνη, ἂν πράγματι σὰς περιμένουν εἰς τὸν διάδρομον.
 — Οὐδέποτε ! Ὅπως ἡ ὀργὴ των πέσῃ ἐφ' ὑμῶν !
 — Καὶ τί θέλετε νὰ κάμουν εἰς μίαν θυγατέρα τῆς Γαλλίας ; Γυνὴ καὶ βασιλόπαις, εἶμαι κατὰ διπλοῦν λόγον ἀπαρβαδίστος.
 Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἐξῆλθε. Ἦτο ἡσυχος κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀλλ' αἱ συνεσφιγμένα χεῖρές της ἐδείκνυον μεγάλην νευρικήν ἔντασιν.
 Εἶχε φθάσει εἰς τὴν διασταύρωσιν τοῦ διαδρόμου, ὅτε ἀνὴρ τις προχωρήσας δύο βήματα ἀπεκάλυψε κλεπτοφάναρν καὶ ἀνέκραξεν :
 — Ἴδου αὐτός !
 Ἡ Μαργαρίτα εὐρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ ἀδελφοῦ της Καρόλου. Ὅπισθεν αὐτοῦ ἴστατο ὄρθιος καὶ κρατῶν μεταξίνον σχοινίον ὁ δούξ τοῦ Ἀλανσῶν. Εἰς τὸ βάθος καὶ ἐν τῷ σκότει, δύο σκιαὶ ἴσαντο, ἡ μία παρὰ τὴν ἄλλην, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδὲν ἄλλο ἐφαίνετο ἢ ἡ ἀντανάκλασις τοῦ φωτός ἐπὶ τῶν γυμῶν ξιφῶν των.
 Οὐδεμίαν τῶν λεπτομερειῶν τούτων διέφυγε τὴν ὀξυδερκεῖαν τῆς Μαργαρίτας, ἥτις καταβαλοῦσα ὑπερτάτην προσπάθειαν ἀπήνητησε μειδιῶσα πρὸς τὸν Κάρολον :
 — Ἴδου αὐτὴ ! ἠθέλετε νὰ εἰπῆτε, βασιλεῦ.
 Ὁ Κάρολος ὠπισθοδρόμησεν ἐν βῆμα. Οἱ ἄλλοι ἔμειναν ἀκίνητοι.
 — Σὺ, Μαργῶ ! εἶπεν ὁ βασιλεὺς. Καὶ ποῦ πηγαίνεις εἰς τοιαύτην ὥραν ;
 — Εἰς τοιαύτην ὥραν ! εἶπεν ἡ Μαργαρίτα. Καὶ εἶναι τόσῳ πολὺ ἀργά ;
 — Σὲ ἐρωτῶ ποῦ πηγαίνεις ;
 — Νὰ ζητήσω τοὺς λόγους τοῦ Κικέρωτος, τοὺς ὁποίους νομίζω ὅτι χρεῖσα εἰς τῆς μητρὸς μας.
 — Καὶ αὐτῶ, χωρὶς φῶς ;
 — Ἐνόμιζα ὅτι ὁ διάδρομος εἶναι φωτισμένος.
 — Καὶ ἔρχεσαι ἀπὸ τὰ δώματά σου ;
 — Ναί.

— Καὶ τί κάμνεις τὴν ἐσπέραν ταύτην ;
 — Προετοιμάζω τὴν ἀπάντησίν μου εἰς τὴν προσφώνησιν τῶν Πολωνῶν. Δὲν εἶναι αὔριον τὸ συμβούλιον, καὶ δὲν ἀπεφασίσθη νὰ ὑποβάλῃ ἕκαστος τὴν ἀντιφώνησίν του εἰς τὴν Ὑμετέραν Μεγχειότητα ;
 — Καὶ ἔχεις τινα ὁ ὅποιος νὰ σε βοηθῆ εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ;
 Ἡ Μαργαρίτα συνήθροισεν ἀπάσας αὐτῆς τὰς δυνάμεις.
 — Ναί, ἀδελφέ μου, εἶπεν. Ἐχω τὸν κύριον Δελαμόλ, ὁ ὅποιος εἶναι λόγιος.
 — Καὶ τόσῳ λόγιος, εἶπεν ὁ δούξ τοῦ Ἀλανσῶν, ὥστε τὸν παρεκάλεσα ἀφοῦ τελειώσῃ τὴν παρ' ὑμῖν ἐργασίαν του, ἀδελφὴ μου, νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ δώματά μου, ὅπως συμβουλευθῇ καὶ ἐμέ, ὁ ὅποιος δὲν εἶμαι τόσῳ δυνατὸς ὡς ὑμεῖς.
 — Καὶ τὸν περιμένετε ; εἶπεν ἡ Μαργαρίτα διὰ τόνου λίαν φυσικοῦ.
 — Ναί, εἶπεν ὁ Ἀλανσῶν, ἀνυπομῶνως.
 — Τότε πηγαίνω νὰ σὰς τὸν στεῖλω, ἀδελφέ μου, διότι ἡμεῖς ἐτελειώσαμεν.
 — Καὶ τὸ βιβλίον σας ; εἶπεν ὁ Κάρολος.
 — Στέλλω δι' αὐτὸ τὴν Γιλόννην.
 — Πῆγαίνε, εἶπεν ὁ Κάρολος, καὶ ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν τὴν περιπολίαν μας.
 — Τὴν περιπολίαν σας ! εἶπεν ἡ Μαργαρίτα. Καὶ τί ζητεῖτε ;
 — Τὸν μικρὸν ἐρυθράνθρωπον, εἶπεν ὁ Κάρολος. Δὲν εἰξέυρεις ὅτι ἐδῶ, εἰς τὸ παλαιὸν τοῦτο Λουδῶρον, ἔρχετκι μικρὸς τις ἐρυθράνθρωπος ; Ὁ ἀδελφός μας Ἀλανσῶν ἰσχυρίζετκι ὅτι τὸν εἶδε, καὶ τὸν ζητοῦμεν.
 — Καλὴν ἐπιτυχίαν ! εἶπεν ἡ Μαργαρίτα.
 Καὶ ἔλαβε τὴν εἰς τὰ δώματά της ἀγούσαν. Ρίψασα ὅμως ταχὺ βλέμμα ὀπίσω αὐτῆς εἶδε τὰς τέσσαρας σκιάς συσκαπτομένης παρὰ τὸν τοῖχον τοῦ διαδρόμου.
 Ἐπανελοῦσα εἰς τὰ δώματά της, εἶρε τὸν Δελαμόλ περιμένοντα ἤρεμον καὶ ἀποφασισμένον, κρατοῦντα δὲ τὸ ξίφος γυμῶν.
 — Φύγετε, εἶπεν αὐτῶ, φύγετε χωρὶς νὰ χάσετε δευτερόλεπτον. Σὰς περιμένουν ἐν τῷ διαδρόμῳ, ὅπως σὰς δολοφονήσωσι.
 — Τὸ διατάσσετε ; εἶπεν ὁ Δελαμόλ.
 — Τὸ θέλω. Πρέπει νὰ χωρισθῶμεν διὰ νὰ ἐπανιδώμεν ἀλλήλους.
 Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς Μαργαρίτας, ὁ Δελαμόλ εἶχε δέσει καλῶς τὴν κλίμακα εἰς τὰ σιδηρὰ τοῦ παραθύρου, τὸ ὅποιον καὶ διεσκέλισεν. Πρὶν ἢ ὅμως θέσῃ τὸν πόδα εἰς τὴν πρώτην βαθμιδάν, ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τῆς βασίλισσης καὶ εἶπεν :
 — Ἄν ἡ κλίμαξ αὕτη ἦναι παγίς καὶ ἀποθάνω χάριν ὑμῶν, Μαργαρίτα, ἐνθυμήθητε τὴν ὑπόσχεσίν σας.
 — Ὅχι, ὑπόσχεσιν, Δελαμόλ, ἀλλ' ὄρκον. Μὴ φοβήσθε ὅμως τίποτε. Χαίρετε. Καὶ ὁ Δελαμόλ ἐνθαρρυνθεὶς ὠλίσθησε μᾶλλον ἢ κατῆλθε διὰ τῆς κλίμακος.
 Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἔκρουσαν τὴν θύραν.

Ἡ Μαργαρίτα ἠκολούθησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν Δελαμόλ ἐν τῇ κινδυνῶδει αὐτοῦ καθόδῳ καὶ δὲν ἀπέστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς· ἢ ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι οἱ πόδες του ἤγγισαν τὸ ἔδαφος.

— Δέσποινα, ἔλεγεν ἡ Γιλόννη, δέσποινα!

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ἡ Μαργαρίτα.

— Ὁ βασιλεὺς κρούει τὴν θύραν.

— Ἄνοιξον.

Ἡ Γιλόννη ὑπήκουσε.

Οἱ τέσσαρες πρίγκηπες ἀνυπομονοῦντες, ἦσαν ὄρθιοι ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας.

Ὁ Κάρολος εἰσῆλθεν.

Ἡ Μαργαρίτα προσέβη βήματα τινα εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μειδιώσα.

Ὁ βασιλεὺς ἔρριψε περὶ αὐτὴν ἀστραπιαῖον βλέμμα.

— Τί ζητεῖτε, ἀδελφέ μου; ἠρώτησεν ἡ Μαργαρίτα.

— Ἀλλά, εἶπεν ὁ Κάρολος, ζητῶ... ζητῶ... ἔ, Σιτανᾶ! Ζητῶ τὸν κύριον Δελαμόλ.

— Τὸν κύριον Δελαμόλ!

— Ναί· ποῦ εἶναι;

Ἡ Μαργαρίτα λαβούσα ἐκ τῆς χειρὸς τὸν ἀδελφόν τῆς ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὸ παρὰ θύρον.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, δύο ἄνδρες ἔριπποι ἀπὸ ῥυτῆρος τρέχοντες εἰσῆρχοντο εἰς τὸ δάσος. Ὁ εἰς αὐτῶν λύσας τὴν λευκὴν ζώνην του ἔσειεν αὐτὴν ἐν εἰδει ἀποχαιρετισμοῦ. Οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες ἦσαν ὁ Δελαμόλ καὶ ὁ Ὄρθων.

Ἡ Μαργαρίτα ἔδειξεν αὐτοὺς διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὸν Κάρολον.

— Ἐλεῖπεν ὁ βασιλεὺς, τί σημαίνει τοῦτο;

Τοῦτο σημαίνει, ἀπήντησεν ἡ Μαργαρίτα, ὅτι ὁ δοῦξ τοῦ Ἀλανσῶν δύναται νὰ φυλάξῃ τὸ σχοινίον του καὶ οἱ κύριοι Ἀνζιού καὶ Γκιζης νὰ θέσωσιν αὐτοὺς τὰ ξίφη των εἰς τὰς θήκας, διότι ὁ κύριος Δελαμόλ δὲν θὰ διέλθῃ τὴν νύκτα ταύτην ἐκ τοῦ διαδρόμου.

Μ'

ΟΙ ΑΤΡΙΑΔΑΙ

Ἀπὸ τῆς εἰς Παρισίους ἐπανόδου του, ὁ Ἐρρίκος τοῦ Ἀνζιού δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἰδιαιτέρως τὴν μητέρα του, ἥς ὡς ἔλεγον, ἦτο ὁ προσφιλέστατος υἱός, ἴσως διότι, κατὰ τὰ σκανδαλώδη χρονικά τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀνεμίμησεν εἰς αὐτὴν εὐτυχῆ τινὰ ἐποχὴν μυστηριώδους ἔρωτος.

Ὅτε ὁ ποσεινὸς οὗτος υἱὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς μητρὸς του, ἡ Αἰκατερίνα, ἡ τὸσφ ψυχρὰ καὶ μεμετρημένη συνήθως, ἦτις ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ δὲν εἶχεν ἐναγκαλισθῆ ἐγκαρδίως ἢ τὸν Κολιγνῦ, μέλλοντα νὰ δολοφονηθῇ τὴν ἐπαύριον, ἠνέφξε τὰς ἀγκάλας εἰς τὸ τέκνον τοῦ ἔρωτός τῆς, ἔσφιγγεν αὐτὸ μετὰ τσακύτης στοργῆς, ὥστε θὰ ἐθχύμαζέ τις βλέπων ὅτι ὑπῆρχεν ἔτι ἐν τῇ ἀπεξηραμένη ἐκείνῃ καρδίᾳ.

— Ἄ! δέσποινα, εἶπεν ὁ Ἐρρίκος, παρηγορήσατε τὸν δυστυχέστερον ἄνθρωπον τοῦ κόσμου.

— Θεέ μου! ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνα. Φίλτατόν μου τέκνον, τί ἔπαθες;

— Δὲν τὸ ἀγνοεῖτε, μῆτέο μου. Ἀναπῶ

καὶ ἀνταγκῶμαι. Ἄλλ' ὁ ἔρωσ οὗτος μὲ κχιτιστᾶ δυστυχῆ.

— Πῶς συμβαίνει τοῦτο;

— Ἐ! μῆτέρ μου... αὐτοὶ οἱ πρεσβευταί... Αὐτὴ ἡ ἀναχώρησις...

— Ναί, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα. Οἱ πρεσβευταὶ ἦλθον... ἡ ἀναχώρησις δέον νὰ ἐπισπευσθῇ.

— Ὅχι τὸσφ πολὺ, μῆτέρ μου, ἀλλὰ θὰ ἐπισπεύσῃ αὐτὴν ὁ ἀδελφός μου, ὅστις μὲ μισεῖ, τὸν ἐπισκιάζω καὶ θέλει νὰ ἀπαλλαγθῇ ἀπὸ ἐμέ.

Ἡ Αἰκατερίνα ἐμειδίασε.

— Δίδων σοὶ ἓνα θρόνον. Πτωχὲ ἔστε μῆνε!

— Ἀδιάφορον, μῆτέρ μου. Δὲν θέλω ν' ἀναχωρήσω. Θὰ ἀποθάνω εἰς τὰ βάρβαρα ἐκεῖνα μέρη! Ἐγώ, ὅστις εἶμαι συνειθισμένος εἰς τὰ λεπτὰ ἤθη τῆς Γαλλίας!

— Αὐτὸς ἄρα γε εἶναι ὁ ἀληθὴς λόγος; Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τις, ἦσσαν ῥομαντικός, λογικώτερος, πολιτικώτερος!

— Μῆτέρ μου, δὲν πταίω ἐγὼ ἂν ἡ ἰδέα αὕτη μὲ βασανίζει. Δὲν μοι εἶπετε ἡ ἰδίᾳ, ὅτι κατὰ τὸ ὄροσκόπιόν του ὁ ἀδελμός μου Κάρολος εἶναι καταδεδικασμένος ν' ἀποθάνῃ νέος;

— Ναί, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα. Ἀλλὰ τὸ ὄροσκόπιον δύναται νὰ πλανᾷ. Ἄλλως τε ἔλεγε περὶ τετάρτου αἰῶνος, ἀλλὰ δὲν ἔλεγεν ἐν τοῦτο ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ζωὴν του ἢ εἰς τὴν βασιλείαν του.

— Ἄ! μῆτέρ μου, ἐνεργήσατε νὰ μείνω. Ὁ ἀδελφός μου εἶναι σχεδὸν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν, μετὰ ἓν ἔτος τὸ ζήτημα λύεται.

— Βεβαίως, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα. Τοῦτο θὰ ἦτο τὸ καλλίτερον, ἂν ἠδύνατο νὰ γείνη.

— Κρίνατε, μῆτέρ μου, ὅποια ἀπελπισία δι' ἐμὲ ἂν ἀντήλλασσον τὸ στέμμα τῆς Γαλλίας πρὸς τὸ τῆς Πολωνίας! Ἄ! ἐν Γαλλίᾳ θὰ ἦμην μέγας βασιλεὺς βοηθούμενος ὑπὸ ταιαύτης μητρὸς!

— Μὴν ἀπελπιζέσαι τέκνον μου. Δὲν ἐσκέφθης κανὲν μέσον πρὸς διόρθωσιν;

— Ἄ, μῆτέρ μου! δι' αὐτὸ ἦλθον πρὸ δύο ἡμερῶν εἰς Παρισίους. Ἐδραμον εἰς συνάντησιν τοῦ πρώτου τῶν πρεσβευτῶν, τοῦ Λάσκου, ἐγενόμην γνωστός αὐτῷ καὶ μετεχειρίσθη πᾶν μέσον, ὅπως καταστῶ μιστός. Ἐλπίζω δὲ ὅτι τὸ κατώρθωσα.

— Κακῶς ἔπραξας, τέκνον μου. Τὸ συμφέρον τῆς Γαλλίας πρὸ πάντων.

— Καὶ τὸ συμφέρον τῆς Γαλλίας ἀπικατεῖ, μῆτέρ μου, ἐν περιπτώσει δυστυχῆματος, νὰ βασιλεύσῃ ὁ ἀδελφός μου Ἀλανσῶν, ἢ ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας;

— Ὡ! ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρρας, ποτέ!

— Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀδελφός μου Ἀλανσῶν δὲν εἶναι καλλίτερος, δὲν σὰς ἀγαπᾷ περισσότερο.

— Ἐπὶ τέλους, τί εἶπεν ὁ Λάσκος;

— Ὁ Λάσκος ἐδίστασεν ὅτε τὸν ἐβίασα νὰ ζητήσῃ ἀκρόασιν. Ὡ! ἂν ἔγραφεν εἰς Πολωνίαν νὰ ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ αὕτη!

— Τρέλλα, υἱέ μου, τρέλλα! Ἡ ἀπόφασις τῆς Διαιτῆς εἶναι ἱερά.

— Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, μῆτέρ μου, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πεισθῶσιν αὐτοὶ οἱ Πο-

λωνοί, ἀντ' ἐμοῦ, νὰ λάβωσι τὸν ἀδελφόν μου Ἀλανσῶν;

— Ἄν ὄχι ἀδύνατον, εἶναι τοῦλάχιστον δύσκολον, ἀπήντησεν ἡ Αἰκατερίνα.

— Ἀδιάφορον! προσπαθήσατε, ὁμιλήσατε εἰς τὸν βασιλέα.

— Ἄγνοεῖ τὴν εἰς τὸν Λάσκον ἐπίσκεψίν σου;

— Ἀπολύτως.

— Τὸσφ τὸ καλλίτερον. Θὰ προσπαθῶ, καὶ τοι οὐδεμίαν ἔχω ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀγρίας ἐκείνης φύσεως.

— Ἄ! μῆτέρ μου, ὅποια εὐτυχία ἂν ἔμμενον! Πόσον θὰ σὰς ἠγάπων!

— Ἀλλὰ καὶ ἂν μείνης θὰ σὲ στείλωσι πάλιν εἰς τὸν πόλεμον.

— Ἀδιάφορον. Ἄρκει νὰ μὴ ἐγκαταλείψω τὴν Γαλλίαν.

— Θὰ φονευθῆς.

— Ὡ, μῆτέρ μου! δὲν φονεύουσιν αἱ πληγαί. Ἡ λύπη καὶ ἡ ἀνία φονεύουσι. Ἄλλ' ὁ Κάρολος δὲν θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ μείνω. Μὲ μισεῖ πολὺ.

— Σὲ ζηλοτυπεῖ, ὠραῖέ μου νικητᾶ! Διατί νὰ ἦσαι τὸσφ γενναῖος καὶ εὐτυχῆς. Διατί μόλις εἰκοσαέτης ἐκέρδησες μάχας, ὡς ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Καῖσαρ... Ἐν τούτοις, μὴν εἰπῆς εἰς κανένα τίποτε, προσποιῶ καὶ περιποιῶ τὸν βασιλέα, ἄφες δὲ εἰς ἐμὲ τὴν φροντίδα... Ἀλλά, ἡ χθρσεινὴ ἐκστρατεία σὰς;...

— Ἀπέτυχες, μῆτέρ μου. Ὁ ἔραστῆς τὸ ἔμαθε καὶ ἀπέδρα ἐκ τοῦ παραθύρου.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα, θὰ μάθω ποῖος εἶναι ὁ κακὸς δαίμων, ὁ ματακίων ὅλα μου τὰ σχέδια... Ὑποθέτω, ἀλλὰ δυστυχία εἰς αὐτόν!

— Καὶ λοιπόν, μῆτέρ μου;*

— Ἄφες εἰς ἐμὲ τὴν φροντίδα.

Καὶ φιλήσασα φιλοστόργως τὸν Ἐρρίκον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τὸν ὤθησεν ἔξω τοῦ κοιτῶνος.

Τὸ συμβούλιον συνῆλθε.

Ὁ Κάρολος ἦτο εὐδιάθετος. Ἡ συμπεριφορὰ τῆς ἀδελφῆς του τὸν εὐχαρίστησεν, ἀντὶ νὰ τὸν δυσχεραστήσῃ. Ἄλλως τε οὐδὲν εἶχε καὶ κατὰ τοῦ Δελαμόλ. Περιέμενον εἰς τὸν διάδρομον, ὡς εἰς τὸ κυνήγιον. Οὐδὲν πλέον.

Ὁ Ἀλανσῶν ἀπεναντίας ἦτο σκυθρωπός. Ἡ κατὰ τοῦ Δελαμόλ ἀντιπάθειά του εἶχε μεταβληθῆ εἰς μῖσος.

Ἡ Μαργαρίτα ἦτο σύννοος καὶ ἀγρυπνος.

Οἱ πολωνοὶ πρεσβευταὶ εἶχον ἀποστείλει τὰς προσφωνήσεις των, ἃς ἀνέγνω ἡ Μαργαρίτα. Ἐκαστος δέ, πλὴν τοῦ Καρόλου, ὑπέβαλε τὴν ἀπάντησίν του.

Ὁ βασιλεὺς ἀφισε τὴν Μαργαρίταν νὰ ἀπαντήσῃ ὡς ἤθελεν, ἀλλ' ἔδειχθη λίαν δύσκολος, ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν λέξεων ἐν τῇ ἀπαντήσει τοῦ Ἀλανσῶν. Ὡς πρὸς τὴν τοῦ Ἐρρίκου τοῦ Ἀνζιού εἰδείξε κακίστην θέλησιν. Ἐπέμεινε διορθῶν καὶ ἐλέγχων.

Ἡ συνεδρίασις αὕτη εἶχε συντείνει εἰς τὸ νὰ δηλητηριάσῃ ἔτι μάλλον τὰ πνεύματᾳ.

Ὁ Ἐρρίκος τοῦ Ἀνζιού ἔγων νὰ συν-

τάξη αὐθις ἐξ ἀρχῆς σχεδὸν τὴν ἀπάντησίν του, ἐξῆλθε πρὸς τοῦτο. Ἡ Μαργαρίτα ἐπανῆλθεν εἰς τὰ δώματά της, ἐλπίζουσα ὅτι θὰ εὕρισκεν ἐκεῖ τὸν βασιλέα τῆς Ναβάρρας, περὶ τοῦ ὁποῦ οὐδὲν εἶχε μάθει.

Ὁ Ἀλανσὼν, ὅστις εἶχεν ἀνγνώσει τὸν διαταγμὸν εἰς τὰ ὄμματά τοῦ Ἀνζιού καὶ εἶχεν ἰδεῖ τούτον ἀνταλλάσσοντα βλέμματα συνεννοήσεως μετὰ τῆς Αἰκατερίνας, ἀπεσύρθη ὅπως σκεφθῆ περὶ τῶν νέων τούτων βραδουργιῶν. Ἐπὶ τέλους, ὁ Κάρολος ἠτοιμάζετο νὰ μεταβῆ εἰς τὸ σιδηροφυγεῖόν του, ὅπως τελειώσῃ ἓνα κοντόν, τὸν ὁποῖον κατεσκευάζεν ὁ ἴδιος, ὅτε ἡ Αἰκατερίνα τὸν ἀνεχαιτίσει.

— "Ε! καὶ τί ἄλλο ἔχομεν; εἶπεν ὁ βασιλεὺς.

— Μίαν τελευταίαν λέξιν, βασιλεῦ. Ἐλησημονήσαμεν τὴν λέξιν ταύτην καὶ ὅμως εἶναι σπουδαιοτάτη. Ποίαν ἡμέραν θὰ ὀρίσωμεν διὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίασιν;

— "Α! εἶναι ἀληθές, εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἀνακαθήσας. Ἄς ὀμιλήσωμεν, μῆτέρ μου. Πότε ἐπιθυμεῖτε;

— Ἐπίστευσα, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα, ὅτι εἶχετε λόγον τινὰ διὰ νὰ σιωπήσετε.

— "Οχι, μῆτέρ μου. Καὶ διατί;

— Διότι δὲν θὰ ἦτο καλόν, νομίζω, νὰ ἴδωσιν οἱ Πολωνοὶ ὅτι σπεύδομεν.

— Ἀπεναντίας, μῆτέρ μου, ἐκεῖνοι σπεύδουσιν, ἐλθόντες κατεσκευασμένως ἐκ Βαρσοβίας. Λοιπὸν: τιμὴν ἀντὶ τιμῆς, εὐγένειαν ἀντὶ εὐγενείας.

— Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης δύναται νὰ ἔχη δίκαιον ὑπὸ τινὰ ἐποψίν, καθὼς ὑπὸ ἄλλην δύναται νὰ μὴ ἔχω καὶ ἐγὼ ἄδικον, Λοιπὸν, ἡ γνώμη σας εἶναι ὅτι πρέπει νὰ ἐπισπευσθῆ ἡ δημοσία συνεδρίασις;

— Ναί, μῆτέρ μου. Μὴ κατὰ τύχην δὲν εἶναι καὶ ἡ ἰδική σας;

— Δὲν ἀγνοεῖτε ὅτι δὲν ἔχω ἄλλην γνώμην ἢ τὴν δυναμένην νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν δόξην σας. Ὡς ἐκ τούτου φοβοῦμαι, μὴ σας κατηγορήσωσιν ὅτι σπεύδετε ν' ἀπαλλαχθῆτε τοῦ βάρους, ὅπερ ὁ ἀδελφός σας ἐπιβάλλει εἰς τὸν οἶκον τῆς Γαλλίας.

— Μῆτέρ μου, εἶπεν ὁ Κάρολος, προτίθεμαι νὰ προικίσω τόσῳ καλῶς τὸν ἀδελφόν μου ἀναχωροῦντα, ὥστε οὐδεὶς θὰ τολμήσῃ νὰ διανοηθῆ κἄν ὅ,τι φοβεῖσθε.

— Ἀφοῦ ἔχει οὕτως, ὑποχωρῶ. Ἀλλὰ δὲν νομίζετε ὅτι ὅπως δεχθῶμεν τοὺς πολεμικοὺς ἐκείνους ἀνδρας καταλλήλως καὶ ὅπως ἐπιβάλλωμεν αὐτοῖς θὰ ἦτο καλόν νὰ παραταχθῆ ἀρκετὸς στρατός;

— Προεῖδον τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ παρεσκευάσθην. Ἐχω δὲ εἰκοσακισχιλίους ἀνδρας ἐτοιμοὺς νὰ παρατάξω.

— Τότε, εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα, ἐν μόνον σας λείπει.

— Ποῖόν;

— Τὰ χρήματα.

— Ἀπατάσθε, δέσποινα. Ἐχω ἐν ἑκατομμύριον τετρακοσίας χιλιάδας σκούδων ἐν Βασίλλῃ. Ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων μου οἰκονομιῶν ἔλαβα ἐσχάτως ὀκτακοσίας χιλιάδας σκούδων, τὰ ὁποῖα ἔκρυψα εἰς τὰ ὑπόγειά τοῦ Λούβρου. Καὶ ἐν περιπτώσει

ἀνάγκης, ὁ Ναντουλλέ ἔχει εἰς τὴν διαθέσίν μου ἑτέρας τριακοσίας χιλιάδας σκούδων.

Ἡ Αἰκατερίνα ἔφριξεν. Ἐγνώριζε τὸν Κάρολον βίαιον, οὐχὶ ὅμως καὶ προνοητικόν.

— Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης, εἶπεν, οὐδὲν πρῆλειψε. Ἄν δὲ οἱ ῥάπται, αἱ κεντήτριαι καὶ οἱ κοσμηματοουργοὶ σπεύσωσιν, ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης θὰ ἦναι εἰς θέσιν νὰ δεχθῆ ἐπισήμως τοὺς πρεσβευτὰς πρὸ τῶν ἑξ ἑβδομάδων.

— Ἐξ ἑβδομάδων! ἀνέκραξεν ὁ Κάρολος. Ὡ! μῆτέρ μου! οἱ ῥάπται, αἱ κεντήτριαι καὶ οἱ κοσμηματοουργοὶ ἐργάζονται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγνώσθη ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὥστε ἐντὸς τριῶν ἢ τεσσάρων τῶν πολλῶν ἡμερῶν ὅλα θὰ ἦναι ἐτοιμα.

— Ὡ! ἐψιθύρισε ἡ Αἰκατερίνα. Σπεύδετε, υἱέ μου, περισσώτερον ἢ ὅσον ἐνόμιζα.

— Τιμὴν ἀντὶ τιμῆς! σὰς τὸ εἶπον.

— Ἐστῶ. Λοιπὸν ἢ εἰς τὸν οἶκον τῆς Γαλλίας γινομένη αὕτη τιμὴ σὰς κολακεύει;

— Βεβαίως.

— Καὶ ἐπιθυμεῖτε νὰ ἰδῆτε ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Πολωνίας ἓνα τῶν τῆς Γαλλίας υἱῶν;

— Ἀναμφιβόλως.

— Τότε τὸ πρῶγμα καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος σὰς ἐνδιαφέρει. Οἷος δὴποτε δὲ καὶ ἂν ἦναι ὁ μέλλων νὰ βασιλεύσῃ ἐκεῖ κάτω...

— "Οχι, μῆτέρ μου. Ἄς μείνωμεν ὅπου εἴμεθα. Οἱ Πολωνοὶ ἔκαμαν καλὴν ἐκλογὴν. Εἶναι ἔθνος μάχιμον καὶ γενναῖον. Καὶ ποῖον θέλετε νὰ τοῖς στείλω; τὸν Ἀλανσὼν; Ὁ ἔφρουγεν εἰς τὴν πρώτην μάχην. Ἐνῶ ὁ Ἀνζιού εἶναι ἥρωας, πάντοτε ἐμπρός, μὲ τὸ ξίφος εἰς τὴν χεῖρα. Ὁ δὲ τὸν ἀνευφημοῦν καθ' ἑκάστην: Ζήτω ὁ βασιλεὺς! Ζήτω ὁ νικητής! Ὁ δὲ τιμᾶ τὴν Γαλλίαν καὶ τὸν οἶκον τῶν Βαλοᾶ... Ἴσως φρονεῖθῃ...

Ἡ Αἰκατερίνα ἐρήγησε.

— Εἰπέτε, ὅτι θέλετε νὰ ἀπομακρύνετε τὸν Ἑρρίκον τοῦ Ἀνζιού, ὅτι δὲν ἀγαπᾶτε τὸν ἀδελφόν σας!

— "Α! εἶπεν ὁ Κάρολος γελῶν τὸν νευρικὸν αὐτοῦ γέλωτα. Τὸ ἐμαντεύσατε. Ἀλλὰ καὶ διατί θὰ ἀγαπῶ τὸν ἀδελφόν μου; Μὴ αὐτὸς μὲ ἀγαπᾷ; Ἡ μὴ σεῖς μὲ ἀγαπᾶτε; Μὴ, πλὴν τῶν κυνῶν μου, τῆς Μαρίας Τουσσαὶ καὶ τῆς τροφοῦ μου, μὲ ἠγάπησέ ποτε ἄλλος τις; "Οχι, δὲν ἀγαπῶ τὸν ἀδελφόν μου. Μόνον ἐμὲ αὐτὸν ἀγαπῶ. Ἐνοεῖτε; Δὲν ἐμποδίζω δὲ τὸν ἀδελφόν μου νὰ κάμῃ ὡς ἐγώ.

— Βασιλεῦ! εἶπεν ἡ Αἰκατερίνα ἐρεθισμένη, ἀφοῦ μοι ἀπεκαλύψατε τὴν καρδίαν σας, δέον νὰ σας ἀποκαλύψω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδικήν μου. Ἐνεργεῖτε ὡς βασιλεὺς ἀσθενής, ὡς μονάρχης κακῶς σκεπτόμενος. Ἀπομακρύνετε τὸν δευτέρον ἀδελφόν σας, τὸ φυσικὸν ὑποστήριγμα τοῦ θρόνου, καὶ ὅστις εἶναι ἄξιός νὰ σας διαδεχθῆ ἂν ποτε σας ἐπῆρχετο δυστύχημα, καὶ ἀφίνετε τὸ στέμμα εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ τυχόντος, διότι, ὡς εἶπετε, ὁ Ἀλανσὼν εἶναι νῆρ ἀνίκανος ἀσθενής πλὴν ἢ ἀσθενής

δειλός! Καὶ ὅπισθεν αὐτοῦ ὀρθοῦται ὁ Βεαρνός, μὲ ἐνοεῖτε;

— "Ε! καὶ τί μὲ μέλει τί θὰ συμβῆ, ἀφοῦ ἐγὼ ἀποθάνω; Λέγετε ὅτι ὁ Βεαρνός ὀρθοῦται ὅπισθεν τοῦ ἀδελφοῦ μου... τόσῳ τὸ καλλίτερον!... Ἐλεγον ὅτι οὐδένα ἀγαπῶ... Ψεύματα... Ἀγαπῶ τὸν Ἑρρικέττον. Ἐχει τὸ ἦθος εἰλικρινές, τὴν χεῖρα θερμὴν, ἐνῶ πάντες οἱ ἄλλοι, οἱ περὶ ἐμὲ, ἔχουσι τὸ βλέμμα πονηρόν, τὴν χεῖρα ψυχράν. Εἶναι ἀνίκανος νὰ μὲ προδώσῃ. Τὸ ὀμνῶ. Ἄλλως τε, ὀφείλω αὐτῷ καὶ τινὰ ἀμοιβήν, διότι ἐδηλητηρίασαν τὴν μητέρα τοῦ ἀνθρώπου τῆς οἰκογενείας μου, ὡς ἤκουσα νὰ λέγωσιν. Τώρα, εἴμαι ὑγιής. Ἄν ὅμως ἀσθενήσω, θὰ τὸν προσκαλέσω καὶ δὲν θὰ θελήσω νὰ μὲ ἀφίσῃ οὐδὲ στιγμὴν, καὶ μόνον ἀπὸ τῶν χειρῶν του θὰ λαμβάνω τὴν τροφήν μου. Ὅταν δὲ ἰδῶ προσεγγίζοντα τὸν θάνατον, θὰ τὴν κάμω βασιλέα τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ναβάρρας... Καί, εἰς τὴν πίστιν μου, ἀντὶ νὰ γελᾷ, εἰς τὸν θάνατόν μου, ὡς θὰ ἔκαμναν οἱ ἀδελφοί μου, θὰ κλαίῃ, ἢ τοῦλάχιστον θὰ προσποιῆται ὅτι κλαίῃ.

[Ἐπεται συνέχεια].

Ἡ ΛΟΥΟΜΕΝΗ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑ

ὑπὸ ΛΕΪΛΑ - ΧΑΝΟΥΜ.

(Συνεχίζεται ἐκ προηγουμένου φύλλον).

Ἐνῶ τὸ χαρέμιον τοῦ Σείχ-οὐλ-Ἰσλάμ καὶ τὸ τῆς Φατμάς ἐπέστρεφον εἰς τὴν Προῦσαν φωτίζοντα τὴν ὁδόν, ὁ Ἀβδούλ-Μετζίτ, τὴν προτερσίαν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἠθέλησε νὰ κάμῃ μόνος τελευταῖον περίπατον. Εἶχεν ἀναχωρήσει ἄνευ συνοδίας, ἰππεύων τυχαίως καὶ περιπατῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς μεταξὺ ἐλαιοδένδρων καὶ φρακτῶν ἐκ μωρεῶν.

Τρέχων, ὅτε μὲν ἀπὸ ρυτῆρος, ὅτε δὲ ἀναχαιτιζὼν τὸ βᾶδισμα τοῦ ἵππου του, κατεχόμενος ὑπὸ τῆς βαρυθύμου καὶ ἀθεραπεύτου ἐκείνης νοσταλγίας, ἣν οἱ Ἄγγλοι καλοῦσι *spleen* (Spleen) οἱ δὲ Τούρκοι *μεράκ*, ἦτις ἐστὶ νόσος ἀνηλεής, πάντοτε πηγάζουσα ἐκ τῆς καρδίας, ἣν ἐπὶ τέλους συντριβεῖ!... Ὁ σουλτάνος λοιπὸν ἀνέβαινε βραδέως τὴν ἀνωφερῆ ὁδόν, σκοτεινὴν καὶ ἔρημον, ὅτε αἰφνης παρετήρησε φῶτα ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου, ὁμάδα γυναικῶν, καὶ ἤκουσε τὸν ἦχον μελωδικῶν ᾠσμάτων.

Φύσει δυσπρόσιτος καὶ μὴ θέλων ποσῶς νὰ γνωρισθῆ, ὁ Ἀβδούλ-Μετζίτ εἰσῆλθασεν εἰς τι δάσος μικρῶν ἐλαιοδένδρων, πεφυτευμένον παρὰ τὴν ὁδόν.

Οὕτω κεκρυμμένος, περιέμενε ἕνα ὁ εὐθυμος ὄμιλος διαβῆ, καὶ τότε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν περίπατόν του.

— Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πυρσῶν, οὐς ἔφερον οἱ εὐνοῦχοι, εἶδε προκλίνων τρεῖς μαγευτικὰς νεάνιδας, αἵτινες διέβαινον ἄδουσαι...

Ἡ καρδία τοῦ σουλτάνου ἐσκήρτησεν ὅτε ἀνεγνώρισε μίαν ἐξ αὐτῶν... Ἦτο ἡ Γκιουλ-Χανούμ... θελητικωτάτη ἐν τῇ μαγευτικῇ αὐτῆς λευκῇ ἐσθῆτι, μετὰ τοῦ ἐν φυσικῶν ἀνθέων στολισμοῦ τῆς περὶ

τὴν κόμην καὶ τὸ στήθος. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἔλαμπον ἐκ χαρᾶς, αἱ παρειαὶ τῆς ἦσαν ὀλίγον ἐρυθρότεραι, τὸ δὲ στόμα τῆς ἔμελλε στροφῆν, ἣν ὁ σουλτάνος ἐγίνωσκε καλῶς, καὶ ἤτις ὑπενθύμιζεν αὐτὸν εἰς τὴν πρώτην νύκτα, καθ' ἣν ἤκουσε νὰ λέγῃσιν περὶ αὐτῆς.

— Γκιουλ ἡ ἀνίκητος ἐγίνωσκε τὸ ἄσμα, ὅπερ ὁ Φαῖδ εἶχε συνθέσει δι' αὐτήν, ἔμελλε δ' αὐτὸ μὲ ἔκφρασιν τόσον περιπαθῆ, ὥστε ἔκαμνε τὸν σουλτάνον νὰ φρίσσει... Πῶς εἶχε μάθει τὸ ἄσμα τοῦτο; Μὴ ἐτόλμησεν ὁ Φαῖδ νὰ τῆ στείλῃ αὐτό, ἢ ἀκριτόμυθός τις αὐλικὸς εἶχε διαδώσει ἤδη τὸ αὐτοσχεδίασμα τοῦτο ἐν Κωνσταντινουπόλει;

Ἐνῶ δὲ ὁ Ἀβδουλ-Μετζιτ προέτεινε εἰς αὐτὸν πάσας ταύτας τὰς ἐρωτήσεις, τὸ χαρέμιον ἀπεμακρύνετο μὲ τὰ φῶτα, τὰ ἄσματα καὶ τοὺς γέλωτας...

Ὁ σουλτάνος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ κρησφυγέτου τοῦ μὲ καρδίαν δεινῶς ὑπ' ἔρωτος πάλλουςαν, — ἡ θεὰ ἐκείνης, ἣν ἀγαπᾷ τις ἀρκεῖ νὰ διεγείρῃ αἴφνης τὸ αἶσθημα, ὅπερ ἐνομιζέτο ἀποκεκοιμημένον, — ἐξῆλθε φρυάττων ὑπ' ὀργῆς, διότι πρώτην ἤδη φορὰν ἠσθάνετο τὰ κέντρα τῆς ζηλοτυπίας, ἄλλοτε ἀγνωστον τοῖς σουλτάνοις, διότι ὁ σουλτάνος οὐδέποτε ἔχει ἀντεραστήν.

ΙΖ

Ἡ ἀκόλουθος Τετάρτη ἦτο ἡ δευτέρη ἡμέρα τοῦ μηνὸς Ῥαμαζανίου.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καίτοι θερμὴ καὶ μακρὰ τοῖς τηροῦσι τὴν νηστείαν, εἶχε παρέλθει ἐν τῇ Σταμποῦλ σχετικῶς ἐν γαλήνῃ. Τὰ ὑπουργεῖα καὶ τὰ δικαστήρια εἶναι κλειστά, ὡς καὶ τὰ καφενεῖα, ἡ ζωὴ τῶν Μουσουλμάνων ὀλόκληρος ἀφοσιούται εἰς τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν δέησιν, ἐκ δὲ τούτου ἐλαττοῦνται αἱ συναλλαγαὶ καὶ ἀσχολίαι καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν διαβάτων. Τὸ κομβολόγιον ἀντικατέστησε τὸ σιγάρον ἐν τῇ πυρεσσοῦσῃ χειρὶ τῶν Τούρκων, δυσμενέστατα δὲ προσβλέπεται ὁ Χριστιανός, ὅστις τολμᾷ νὰ καπνίζῃ ἐνώπιόν των.

Τὸ γρασμάκι τῶν γυναικῶν ἐδιπλασίασε τὴν παχύτητα τοῦ, ἀφ' ἐτέρου ὅμως εἶναι πυρετωδέστατα ἐνησχολημένοι διὰ τὰς ἐνδυμασίας τοῦ Βαϊραμίου, καθ' ὃ διὰ μίαν ἡμέραν ἐορτῆς, δαπανῶσιν εἰς στολισμοὺς τὴν οἰκονομίαν ὀλοκλήρου μηνός, καὶ πολλάκις μηνῶν¹. Αἱ εὐγενεῖς χανούμισσαι δὲν ἐξέρχονται ἀνευ ἀρωματοφόρου φιαλιδίου, ὅπερ ἐπιτετηδευμένως κρατοῦσιν ὑπὸ τοῦς ῥώθωνας. Εἶναι πολὺ ἐντιμον παρὰ τοῖς Τούρκοις τὸ νὰ φαίνεται τις ἐξησθενημένος ὑπὸ τῆς νηστείας καὶ κινδυνεύων νὰ λιποθυμήσῃ. Αἱ δούλαι ὠχραὶ τὴν ὄψιν καὶ πορευόμεναι εἰς τὴν Γαλλίδα ῥάπτριαν εἰς Πέραν, ἢ διὰ ν' ἀγοράσωσι

τρόφιμα διὰ τὸ ἰφτάρ¹ τῆς ἐσπέρας, ὁσφραίνονται λεμόνιον ἢ περγαμύτον, ἀντιφιαλιδίου. Ὅταν παρέλθῃ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ δύσις τοῦ ἡλίου, ἀναγγελλομένη διὰ βολῆς τηλεβόλου, διαλύσῃ τὴν νηστείαν, παρευθὺς αἱ γυναικες φέρουσιν εἰς τὸ διψαλέον στόμα των ὀπωρικόν τι κεκρυμμένον μετὰ τῶν εὐρειῶν χειρῶν αὐτῶν, ἢ πλακούντιον τι, κεχωμένον ἐν τῇ ζώνῃ, οἱ δὲ ἄνδρες, δι' οὓς μόνον ἡ στέρσις τοῦ καπνοῦ εἶναι ἐπασιθητή, ἀνάπτουσιν εὐθὺς σιγάρον, πρὸ μιᾶς ὥρας ἠτοιμασμένον.

Ἐν τοῖς χαρεμίοις, ὅπου τὰ δικτυωτὰ τῶν θυρίδων εἰσὶ κλειστά τὴν ἡμέραν, μετὰ τὴν προσευχὴν προσφέρουσιν εὐχυμον δεῖπνον ἐκ φαγητῶν ἐκλεκτοτάτων. Τοῦτο δ' ἔστι τὸ περίφημον ἰφτάρ, ἣτοι δεῖπνον τοῦ Ῥαμαζανίου, εἰς ὃ προσκαλοῦνται πάντοτε πολυάριθμοι φίλοι. Ἐκοιμήθησαν ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλθούσης δὲ τῆς ἐσπέρας, αἱ χανούμισσαι κομψαὶ καὶ εὐθυμοὶ διοργανίζουσι μικρὰς διασκεδάσεις διὰ τοὺς προσκεκλημένους² χορούς, ἄσματα καὶ παράδοξα διηγήματα, διότι ὑπάρχει ἔτι ἐν τοῖς τουρκικοῖς κορακίοις ἡ σφοδρὰ ἐπιθυμία τοῦ ἀκούειν διηγήματα, ὡς τὰ περίφημα ἐκεῖνα τῆς Χαλιμάς. Καθήμεναι ἐπὶ σοφᾶ, ἀφ' οὗ ἐπιστρέψωσιν ἐκ τοῦ ἐγγύς τζαμίου, καπνίζουσαι σιγάρον ἢ ἀποτελειόνοσαι ἐργόχειρον εὐρωπαικοῦ εἶδους, ἢ ταπητουργίαν, αἱ Ὀθωμανίδες τείνουσιν ἀπλήστως τὰ ὦτα εἰς διηγήσεις μᾶλλον ἢ ἦττον φαντασιώδεις, ἃς γραῖα τις καθίνα εἶναι πάντοτε ἐτοίμη νὰ διηγήθῃ. Ἀφελεῖς καὶ ἀμαθεῖς, ἐκβάλλουσι δυνατὰς κραυγὰς εἰς τὰς ἀκριθμύσεις, ἃς ὁ ἀφηγητὴς κάμνει περὶ τῆς Εὐρώπης, τῆς γλώσσας τῶν θαυμασιῶν πραγμάτων, ἀπαράλλακτα ὡς τὰ τέκνα τῶν Εὐρωπαίων, — χωρὶς νὰ ἐξαιρέσωμεν καὶ τινὰς ἐνήλικας — ἅτινα ξεκαρδιζοῦνται ἀναγινώσκοντα πεγραφὰς θαυμασίας περὶ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ῥεσιδ-Μολλά εἶχον τηρήσει θρησκευτικῶς τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ κλείωσι τὰ παραπετάσματα καὶ νὰ καταβιδάζωσιν ὅλα τὰ δικτυωτὰ³ διότι αἱ θυρίδες μουσουλμανικοῦ κορακίου, ἐν καιρῷ Ῥαμαζανίου, δεόν νὰ ὁμοιάζωσι πρὸς ἄλλους τόσους ὀφθαλμοὺς κλειομένους πρὸς τὴν θερμότητα τοῦ βεβήλου ἡλίου, ὃν οἱ ὄντως πιστοὶ μόνον κατ' ὄναρ πρέπει νὰ βλέπωσι.

Περὶ ὦραν τρίτην μετὰ μεσημβρίαν, ἡ στενὴ ὁδός, ἐν ἣ ἔκειτο ἡ κατοικία τοῦ Μολλά, ἦτο ἐκ τῶν ἐρημοτέρων.

Περιεφέρετο ὅμως ἐκεῖ νέος τις, ἐνδεδυμένος εὐρὺν ἐπενδύτην μάλλινην, μὲ φέσιον⁴ μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν καταβιθασμένον καὶ κομβολόγιον ἐξ ἠλέκτρον ἐν τῇ χειρὶ, ὅστις ἐτόλμησε, κατὰ τὴν ὦραν ἐκείνην, κατατρώγων διὰ τοῦ βλέμματός τὴν κλειστήν θυρίδα τῆς Ἀζιβέ-Χανούμ, ὑπὸ τὴν ὑποίαν διέβη ὑποτονθορίζων τὸ δημῶδες ἄσμα Γκὲλ γχιουζεῖλιμ (ἐλθὲ ὠραία μου).

Ὁ διαβάτης ἀναμφιβόλως περιεμένετο,

1. Μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἅμα τῇ ἐκπυροστροφῇ τοῦ ἐπὶ τούτῳ τηλεβόλου, ὁ Τούρκος χαλάει τὴν νηστείαν του (δρουτζουνοῦ μπόζάρ) τρώγων ἀμέτρω, ἢ βλωμὸν ἄρτου, ἰδίᾳ ὅμως ἔλαιον.

διότι ἡ θυρὶς ἠνεόφθη σιωπηλῶς ὀπισθεν τοῦ δικτυωτοῦ, καὶ μεγάλοι μέλανες ὀφθαλμοὶ ἐφάνησαν μεταξύ τῶν ὀπῶν τοῦ ἐκ καλάμων δικτυωτοῦ.

— Μὰς φέρετε τὸ τῶν προσευχῶν κίταπι σας, Βέη ἐφέντη; ἠρώτησε φωνὴ τις γλυκεῖα, ὀλίγον τρέμουσα.

— Ναί, φιλότατη ἐξαδέλφη, ἀπεκρίθη σταθεῖς ὁ νέος, ἀλλὰ χωρὶς νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Μολλά, οὕτως ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ τις ὅτι ὠμίλει πρὸς τινά. Σὰς ἐμπιστεύομαι τὸ ἔργον τοῦτο, Ἀζιβέ, ἐξηκολούθησεν, εἶναι ὁ μόνος κλάδος τῆς ἐλπίδος, εἰς ὃν ἡ καρδία τείνει νὰ προσκολληθῇ. Νὰ γείνω τὸ μεδίαμα τοῦ πατρός μου, ἀφοῦ ἔγεινα πρόξενος τῆς ἀνησυχίας εἰς αὐτόν, καὶ νὰ ἐπανορθώσω διὰ βίου ἀμέμπτου τὴν κουφότητά μου, ἰδοὺ ἡ φιλοδοξία μου, καὶ πρὸ πάντων, ἀκουσον τοῦτο καλῶς, Ἀζιβέ, νὰ σὲ ἀκούσω ὀνομαζουσάν με μὲ τὸ γλυκὺ ὄνομα τοῦ μελλονόμου.

Ὁ Τζελάλ-Βέης ἔδωκε τοιαύτην ἔκφρασιν ἀγάπης εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην φράσιν, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι αὕτη ἡ ἐπιθυμία ἦτο μείζων τῆς πρότερον ἐκφρασθείσης.

Ἡ Ἀζιβέ-Χανούμ ἠρυθρίασεν ἐκ χαρᾶς ὀπισθεν τοῦ δικτυωτοῦ τῆς. Εὐτυχῶς ὁ νέος ἀξιωματικὸς δὲν ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ τὴν πρὸς αὐτὸν κολακευτικὴν ταύτην ἔνδειξιν. Ἦκουε τὴν ἐξαδέλφην του, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε.

— Δότε μοι λοιπὸν τὸ βιβλίον, εἶπε ζωηρῶς ἡ νεᾶνις, καὶ εἶθε ὁ Ἀλλάχ νὰ με φωτίσῃ πῶς νὰ παρουσιάσω αὐτὸ εἰς τὸν Μολλάν! Δὲν ἤξεύρω διατί ἐλπίζω πολλὴν εὐτυχίαν ἐκ τοῦ εὐσεβοῦς τούτου δώρου.

Ἐπὶ γείρειν ὀλίγον τὸ δικτυωτὸν λέγουσα τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἔχωσε διὰ τοῦ ἀνοίγματος τὴν μικρὰν χειρὰ τῆς, ἵνα λάβῃ τὸ βιβλίον, ὅπερ ὁ Τζελάλ-Βέης εἶχεν ἐκβάλλει ἐκ τοῦ ἐπενδύτου του.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἠγγίξε τὰ φύλλα τοῦ εὐχολογίου, τὰ χεῖλη τοῦ ἀξιωματικοῦ παρενετέθησαν μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῶν δακτύλων τῆς Ἀζιβέ. Εἰς τὴν ἐπαφὴν ταύτην ἡ χεὶρ τῆς ἠσθάνθη ῥίγος, ἀρπάσασα δὲ τὸ βιβλίον ἔγεινεν ἀφαντος ὀπισθεν τῆς θυρίδος.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, ἀγαπητή μου ἐξαδέλφη, εἶπεν ὁ νέος ἀπομακρυνόμενος βήματά τινα⁵ ἀπόψε εἰς τὸ τζαμίον σας περιμένω, καὶ ἂν ἔχητε καμμίαν ἀπόκρισιν νὰ μοὶ δώσητε, φέρετε εἰς τὸν φερετζέν σας τὸ ἄνθος τῆς γαζίας, ὅπερ θὰ εὔρητε ἐν τῷ βιβλίῳ, εἰ δὲ μή...

— Εἰ δὲ μή;

— Διαβῆτε πρὸ ἐμοῦ, χωρὶς νὰ μοὶ προσβλέψητε. Εἶναι περιττὸν ν' ἀναγνώσῃ τις τὴν θανατικὴν ποινὴν του, τὴν μαντεύει!

— Ὑγιαίνει, ἐξαδέλφει μου, εἶθε ὁ Ἀλλάχ νὰ σὲ προστατεύῃ!

Ἡ θυρὶς ἐκλείσθη ὀλοσχερῶς, καὶ ὁ Τζελάλ-Βέης ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του βαδίζων πρὸς τὴν κατοικίαν του, εἰς ἣν παρηκολούθησamen ἤδη τὴν Ἀζιβέ-Χανούμ.

[Ἐστία: συνέχεια]

K

Η ΑΓΝΩΣΤΟΣ

Γ' Αλληγορία ὑπὸ Γεωργίας Σάνδης.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

«— Ἐχει καλῶς, εἶπεν εἰς τὸν κόμητα, εἴσθε γενναῖος. Ἐὰν ἐδεικνύετε τὸ ἐλάχιστον σημεῖον φόβου κατὰ τὴν πορείαν μας, δὲν θὰ σὰς ὠμίλουσ ποτέ. Ἐφάνητε ἀπαθής εἰμὶ εὐχριστημένη. Αὐριοσ λοιπὸν ἐπὶ τῆς πλατείας τῶν Ἁγίων Ἰωάννου καὶ Παύλου, κατὰ τὴν ἐνδεκάτην. Στραφεῖτε πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ καὶ θὰ ἴδῃτε τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Καλὴν νύκτα.

Ἐσφιγξε ζωηρῶς τὴν χεῖρα τοῦ κόμητος, καὶ πρὶν οὗτος προφθάσῃ νὰ τῆ ἀποκριθῆ, ἐλάθη ὀπισθεν τῆς γωνίας τῆς ὁδοῦ. Ὁ κόμητς ἔμεινεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἀκίνητος καὶ ἐκπεληγμένος δι' ἧτι πρὸ μικροῦ συνέβη, καὶ μὴ δυνάμενος ν' ἀποφασίσῃ τί ἔπρεπε νὰ πράξῃ· συλλογισθεῖς ὁμῶς ἐπ' ὀλίγον τί θὰ ὑπέφερεν ὅπως ἐπαυερῆ τὴν μυστηριώδη γυναικα καὶ τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους θὰ διέτρεχεσ ἂν ἔχανε τὰς ὁδοὺς παρακολουθῶν αὐτὴν, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐστρεψε δεξιὰ, καὶ μετὰ τινὰ λεπτά, εὐρέθη πράγματι ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ ἐντεύθεν εὐκόλως ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐνθα διέμενε.

Τὴν ἐπαύριον ἐξετέλεσε πιστῶς τὴν ὑπόσχεσίν του. Ἐφθασεν εἰς τὴν πλατεῖαν, ὅτε τὸ ὠρολόγιον τῆς ἐκκλησίας ἐσήμαινε τὴν ἐνδεκάτην. Εἶδε τὴν προσωποδόφρον, ἧτις τὸν περιέμενεν ἐπὶ τῶν βαθμιδῶν τῆς προσόψεως.

«— Ἐχει καλῶς, τῷ εἶπεν, εἴσθε ἀκριθής. Ἄς εἰσέλθωμεν. »

Λέγουσα ταῦτα, ἐστράφη ἀποτόμως πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. Ὁ Φράντς, ἔβλεπε τὴν θύραν κεκλεισμένην καὶ ἐγνώριζεν ὅτι δὲν ἠνοιγετο χάριν οὐδενὸς ἐν ὧρα νυκτός ἐνόμισεν ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη ἦτο τρελλή. Ὅποια ὁμῶς ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του ὅτε εἶδε τὴν θύραν ὑποχωροῦσαν! Ἠκολούθησε μηχανικῶς τὴν ὁδηγόν του, ἧτις ἐκλείσει ταχέως τὴν θύραν ὡς εἰσῆλθον. Εὐρέθησαν τότε ἀμφοτέροι εἰς βαθὺ σκότος· ὁ Φράντς ὁμῶς ἐνθυμούμενος ὅτι ἐτέρα τις θύρα ἀνοικτὴ τὸν διεχώριζε τοῦ κυρίου ναοῦ, δὲν ἠσθάνθη ἀνησυχίαν καὶ ἔσπευσε νὰ τὴν ἀνοίξῃ καὶ γὰρ εἰσέβη. Ἐκείνη ὁμῶς τὸν ἐκράτησεν ἐκ τοῦ βραχίονος.

«— Εἰσῆλθετέ ποτε εἰς αὐτὴν τὴν ἐκκλησίαν; τὸν ἠρώτησεν ἀποτόμως.

«— Χιλιάκις, ἀπήντησεν ἐκεῖνος, καὶ τὴν γνωρίζω τόσοσ καλῶς, ὅσον ὁ ἀρχιτέκτων ὅστις τὴν κατεσκεύασε.

«— Εἶπατε μᾶλλον, ὅτι νομίζετε ὅτι τὴν γνωρίζετε, ἐπειδὴ δὲν τὴν γνωρίζετε ἀληθῶς ἀκόμη. Εἰσέλθετε.

Ὁ Φράντς ὠθησε τὴν δευτέραν θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ, ὅστις ἦτο μαγευτικῶς φωταγωγημένος καὶ παντελῶς ἔρημος.

«— Τελετὴ θὰ λάβῃ χώραν; ἠρώτησεν ὁ Φράντς. »

«— Οὐχί, ἡ ἐκκλησία μ' ἐπερίμενεν ἀ-

πόψε· ἴδου τὸ πᾶν. Ἀκολουθεῖτέ με.»

Ὁ κόμητς εἰς μάτην προσεπάθει νὰ ἐνοήσῃ τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων, οὐς ἡ προσωποδόφρος τῷ ἀπήθυσεν· πάντοτε ὁμῶς ὑπεῖκων εἰς μυστηριώδη τινὰ δύναμιν ἠκολούθει αὐτὴν μεθ' ὑπακοῆς. Ἐκείνη τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, τῷ ἔδειξε, τῷ ἠρμήνευσε, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ θαυμάσῃ τὴν γενικὴν διάταξιν. Ἀκολουθῶς, ἐξετάζουσα τὰ πάντα, τῷ ἔδειξε λεπτομερῶς τὸν κυρίως ναόν, τὰς στοάς, τὰ σκεῦη, τοὺς βωμοὺς, τὰ ἀγάλματα, τὰς εἰκόνας, ὅλα τὰ κοσμήματα· τῷ ἐξήγησε τὴν σημασίαν ἐκάστου πράγματος, τῷ ἀνέπτυξε τὴν κεκρυμμένην εἰς ἕκαστον σχῆμα ἰδέαν, τὸν ἔκαμε νὰ αἰσθανθῆ ὅλας τὰς καλλονὰς τῶν ἔργων, ἅτινα ἀπετέλουν τὸ σύνολον καὶ νὰ εἰσδύσῃ, οὕτως εἶπεῖν, εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς ἐκκλησίας.

Ὁ Φράντς ἤκουε μετὰ θρησκευτικῆς προσοχῆς τὰς λέξεις, τὰς ἐξερχομένας ἐκ τοῦ εὐφραδοῦς ἐκεῖνου στόματος, ὅπερ ἠρέσκετο νὰ τὸν διδάσκῃ καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀνεγνώριζε πόσον ὀλίγον προηγουμένως εἶχεν ἐνοήσῃ τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων, ἅτινα τῷ ἐφαινότο τοσοῦτον εὐκόλως ἐννοούμενα. Ὅτ' ἐκείνη ἐτελείωσε, αἱ ἀμυδροὶ λάμψεις τῆς πρωῒας εἰσέδουν διὰ τῶν ὑελωτῶν θυριδωμάτων τῆς ἐκκλησίας καὶ καθίστων ὡχρὸν τὸ φῶς τῶν λαμπάδων. Καὶ τοι ἐπὶ πολλὰς ὥρας εἶχεν ὀμιλήσει καὶ δὲν ἀνεπαύθη οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν καθ' ὅλην τὴν νύκτα, οὔτε ἡ φωνή τῆς οὔτε τὸ σῶμά τῆς ἐπρόδιδον κόπωσίν τινα. Ἡ κεφαλὴ τῆς εἶχε μόνον κλίνει ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς, ὅπερ ἔπαλλε βιαίως, καὶ ἐφαίνετο ὡς εἰ ἤκουε τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἐκπεμπομένους στεναγμούς. Αἶφνης ὕψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀνατείνας τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνέκραξε:

«— Ὡ, δουλεῖξ, δουλεῖα! »

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, δάκρυα ῥέοντα ὑπὸ τὴν προσωπίδα τῆς ἐκυλίσθησαν ἐπὶ τῶν πτυχῶν τῆς ποδιῆρος καὶ μελαίνης ἐσθῆτός τῆς.

«— Διατί κλαίετε; ἐφώνησεν ὁ Φράντς πλησιάζων αὐτὴν.

«— Αὐριον, τῷ ἀπεκρίθη ἐκείνη. Τὸ μεσονύκτιον πρὸ τοῦ Ὀπλοστασίου. »

Καὶ ἐξῆλθε διὰ τῆς πλαγίας θύρας πρὸς τ' ἀριστερά, ἧτις ἐκλείσθη ταχέως. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν τὸ ὠρολόγιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀγγέλου ἔκρουε. Ὁ Φράντς καταληφθεῖς ὑπὸ τοῦ ἀπροσδοκῆτου ἤχου τοῦ κώδωνος ἐστράφη καὶ εἶδεν ὅτι αἱ λαμπάδες ἦσαν ἐσβεσμένα. Ἐμεινεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἀκίνητος καὶ ἐκπεληγμένος. Εἶτα ἐξῆλθε τῆς ἐκκλησίας διὰ τῆς μεγάλης θύρας, ἣν οἱ σκευοφύλακες εἶχον ἀνοίξει, καὶ ἐπέστρεψε βραδέως εἰς τὸ οἰκημῶ του, ζητῶν νὰ μαντεύσῃ ὁποῖα ἦτο ἡ τολμηρὰ αὐτῆ γυνή, ἡ τόσοσ καλλιτέχνις, ἡ τόσοσ ἰσχυρὰ καὶ θελκτικὴ ἐν τῇ ὀμιλίᾳ καὶ μεγαλοπρεπῆς ἐν τῷ βαδίσματι αὐτῆς.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς ἐπομένης ὁ κόμητς εὐρίσκειτο πρὸ τοῦ Ὀπλοστασίου. Ἐνταῦθα εὐρε τὴν προσωποδόφρον, ἧτις τὸν περιέμενεν ὡς καὶ τὴν προτεροσίαν, καὶ ἧτις χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν ἔβκινε τα-

χέως πρὸ αὐτοῦ. Ὁ Φράντς τὴν ἠκολούθει ὡς καὶ τὰς δύο προηγούμενας νύκτας. Φθάσασα πρὸ μιᾶς τῶν πρὸς τὰ δεξιὰ πλαγίων θυρῶν, ἡ προσωποδόφρος ἐσάθη, εἰσήγαγεν εἰς τὴν ὀπὴν τῆς θύρας χρυσοῦν κλειδίον, ὅπερ ὁ Φράντς εἶδε λάμπον ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τῆς σελήνης, ἠνοιξεν ἀθορόβως καὶ εἰσῆλθε πρώτη, ποιήσασα σημεῖον εἰς τὸν Φράντς νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ. Οὗτος ἐπὶ τινὰ στιγμὴν ἐδίστασε. Νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Ὀπλοστάσιον ἐν ὧρα νυκτός καὶ τῇ βοήθειᾳ ἀντίκλειδος, θὰ ἐξετεθετο βεβαίως πολὺ θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ ὡς ἂν ἦτο ἐνώπιον πολεμικοῦ συμβουλίου ἂν ἀνεκλύπτετο καὶ ἦτο σχεδὸν ἀδύνατον νὰ μὴ ἀνακαλυφθῆ εἰς μέρος φρουρούμενον ὑπὸ στρατιωτῶν. Βλέπων ὁμῶς ὅτι ἡ προσωποδόφρος ἠτοιμάζετο νὰ κλείσῃ τὴν θύραν ἀπεφάσισε ν' ἀκολουθήσῃ αὐτὴν μέχρι τέλους, καὶ εἰσῆλθε.

Ἡ προσωποδόφρος ὠδήγησεν αὐτὸν κατ' ἀρχὰς διὰ διαφόρων αὐλῶν, προδρομῶν καὶ στοῶν, ὡς ἠνοιξε τὰς θύρας διὰ τοῦ χρυσοῦ κλειδίου, καὶ τέλος τὸν εἰσῆξεν εἰς εὐρείας αἰθούσας πλήρεις πικτωίων ὀπλων, πάσης ἐποχῆς, ἅτινα ἐχρησίμευσαν εἰς τοὺς πολέμους τῆς δημοκρατίας εἴτε εἰς τοὺς ὑπερασπιστὰς εἴτε εἰς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῆς. Αἱ αἰθούσαι αὐταὶ ἦσαν πεφωτισμέναι διὰ φανῶν, τεθειμένων εἰς ἴσας ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, μετὰ τῶν τροπικῶν. Ἐδειξεν εἰς τὸν κόμητα τὰ μᾶλλον περιεργὰ καὶ τὰ μᾶλλον περίφημα ὄπλα, λέγουσα αὐτῷ τὰ ὀνόματα ἐκείνων, εἰς οὐς ἀνήκον καὶ τῶν μαχῶν ἐν αἷς ἐγένετο χρῆσις αὐτῶν, διηγούμενη πρὸς αὐτὸν λεπτομερῶς εἰς τί αὐτὰ ἐχρησίμευσαν. Παρέστησε ζῶσαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Φράντς τὴν ἱστορίαν ὅλην τῆς Ἑνετίας. Ἀφ' οὗ ἐπεσκέφθησαν τὰς τέσσαρας αἰθούσας, τὰς διὰ τὴν ἐκθεσιν ὀρισμένας, ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τινὰ αἰθούσαν, εὐρυτέραν πρῶν τῶν ἄλλων, καὶ ὡς ἐκείνης φωταγωγημένην, ἐνθα εὐρίσκοντο ζύλα πρὸς νυκπηγίαν, λείψανα νηῶν, διαφόρου μεγέθους καὶ διαφόρων σχημάτων, καὶ ὀλόκληρα τεμάχια τοῦ τελευταίου Βουκεταύρου. Κατέστησε γνωστὴν τῷ συντρόφῳ τῆς τὴν ἰδιότητα ἐκάστου ζύλου, τὴν χρῆσιν τῶν νηῶν, τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐναυπηγήθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐκστρατειῶν εἰς ἃς ἔλαβον μέρος· ἐπειτα δεικνύουσα αὐτῷ τὸν σκελετὸν τοῦ Βουκεταύρου,

«— Ἰδού, τῷ εἶπε διὰ φωνῆς λίαν τεθλιμμένης, τὰ λείψανα βασιλείας παρελθούσης. Τοῦτο εἶνε τὸ τελευταῖον πλοῖον ὅπερ ἔφερε τὸν Δόγην ἵνα νυμφευθῆ τὴν θάλασσαν! Ἡδὴ ἡ Ἑνετία εἶνε δούλη καὶ οἱ δούλοι δὲν νυμφεύονται. Ὡ, δουλεῖα! δουλεῖα! »

Ἀπαγγείλασα τὰς λέξεις ταύτας ἐξῆλθεν, ὡς τὴν προτεροσίαν, συνοδευομένη ὁμῶς τὴν φορὰν ταύτην ὑπὸ τοῦ Φράντς, ὅστις δὲν ἠδύνατο ἀκινδύνως νὰ μένη ἐν τῷ

1. Πᾶς νεὸς Δόγης ὤρειλεν, ἐπιβαίνων τοῦ Βουκεταύρου, ποικιλοτέκτου πλοῖου, ν' ἀνοίγεταί εἰς τὸ πέλαγος καὶ νὰ ῥίπτῃ ἐν τῇ Ἀδριατικῇ πολύτιμον ἀκτύλιον, ὅπερ ἐσήμαινε ὅτι ἐννοουετο αὐτὴν. Σ Μ.

Ὀπλοστασίῳ. Ἐξήλθον, ὡς εἶχον εἰσελθεῖν καὶ ἀνέβησαν τὴν τελευταίαν θύραν, χωρὶς νὰ συναντήσωσι τινα. Φθάσαντες εἰς τὴν πλατεῖαν συνεννοήθησαν ὅπως συναγερθῶσι καὶ τὴν αὐριον καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

Τὴν ἐπαύριον, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ἀκολούθους ἡμέρας, ἡ προσωπιδοφόρος ὠδήγησε τὸν Φράντς εἰς ἀριστα μνημεῖα τῆς πόλεως, εἰσάγουσα αὐτὸν πανταχοῦ, μετ' ἀκατανόητου εὐκολίας, ἐξηγουσα αὐτῷ διὰ θαυμασίας σαφηνείας πᾶν ὅ, τι ἔβλεπον, ἀναπτύσσουσα πρὸ αὐτοῦ θησαυροὺς ἀγγινοίας καὶ εὐαισθησίας. Ἐκεῖνος δὲν ἐγνώριζε τί περισσότερον νὰ θαυμάσῃ, τὸ πνεῦμά της, ὅπερ κατενόει κατὰ βάθος πᾶν ἀντικείμενον, ἢ τὴν πάλλουσαν καὶ εὐαίσθητον καρδίαν της, ἣν ἀνεμίγνυεν εἰς ὅλας τὰς σκέψεις της. Ἡ ἀκτ' ἀρχὰς ἀπλῆ φαντασία του μετεβλήθη πάραυτα εἰς πραγματικὸν καὶ βαθύ αἶσθημα. Κατ' ἀρχὰς ἡ περιέργεια τὸν ὤθησε νὰ γνωρίσῃ τὴν προσωπιδοφόρον, καὶ ἡ ἐκπληξίς νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ. Εἶτα ὅμως, ἡ συνήθεια ἦν ἔλαβε νὰ βλέπῃ αὐτὴν κατὰ πᾶσαν νύκτα, ἔγεινε δι' αὐτὸν ἀληθὴς ἀνάγκη. Καίτοι οἱ λόγοι τῆς ἀγνώστου ἦσαν πάντοτε σοβαροὶ καὶ πολλάκις μελαγχολικοί, ὁ Φράντς ἀνεκκλύπτεν ἐν αὐτοῖς θέλητρον ἀνέκφραστον, ὅπερ τὸν συνέδεεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον μετ' ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κατακλιθῇ, ἂν δὲν ἤκουε τοὺς στεναγμούς της καὶ δὲν ἔβλεπε ῥέοντα τὰ δάκρυά της. Διὰ τὸ μεγαλεῖόν της καὶ τὰ παθήματα, ὅσα ὑπώπτευσεν ἐν αὐτῇ, ἔτρεφε εἰλικρινῆς καὶ βαθύ σέβας, ὥστε δὲν ἀπέτόλμα νὰ τὴν παρακαλέσῃ ν' ἀφαιρέσῃ τὴν προσωπίδα της, οὔτε νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ὄνομά της. Ἀφ' οὗ ἐκείνη δὲν τὸν ἠρώτησε περὶ τοῦ ἰδικοῦ του θά ἠρῆθρια φαινόμενος μᾶλλον περιέργως αὐτῆς, καὶ ἀπεφάσισε νὰ περιμένῃ τὸ πᾶν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῆς εὐαρεσκείας καὶ οὐδὲν ἐκ τῶν ἐρωτήσεων. Ἐκεῖνη ἐφάνη ὅτι ἠνώθησε τὴν λεπτότητά του καὶ τῷ ὤφειλε χάριν διὰ τοῦτο, διότι εἰς πᾶσαν συνέντευξιν τῷ ἐδείκνυε περισσότεραν ἐμπιστοσύνην καὶ συμπάθειαν. Καίτοι οὐδεὶς προέφερε ποτε οὐδὲ μίαν ἐρωτικὴν λέξιν, ἐν τούτοις ὁ Φράντς ἐπίστευσεν ὅτι ἐγνώριζεν αὐτὴ τὸ πάθος του καὶ ὅτι ἦτο διαθεθεμένη νὰ συμμερισθῇ αὐτό. Ἡ ἐλπίς ἤρκει ὅπως τὸν καταστήσῃ εὐτυχῆ ὅτε δὲ ἠσθάνετο πόθον διακαέστερον νὰ γνωρίσῃ ἐκείνην, ἣν ἦδη ἐνδομύχως ὠνόμαζεν ἐρωμένην του, ἢ φαντασίαν του ὑψομένην καὶ ἐξαπτομένην ἐκ τοῦ μυστηρίου ὅπερ τὴν περιέβαλλε, τῷ τὴν ἐζωγράφιζε τόσῳ τελείαν καὶ τόσον ὠραίαν, ὥστε οὐδόλως ἐπεθύμει νὰ φθάσῃ ἢ στιγμῇ, καθ' ἣν θὰ ἀπεκαλύπτετο πρὸς αὐτόν.

Νύκτα τινά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπλανῶντο ὑπὸ τὰς κιονοστοιχίας τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ἡ προσωπιδοφόρος ἐστραμάτησε τὸν Φράντς ἐνώπιον εἰκόνας, παριστώσης νεάνιδα γονυπετῆ πρὸ τοῦ ἁγίου προστάτου τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πόλεως.

«— Πῶς σὰς φαίνεται ἡ γυνὴ αὐτή; τῷ εἶπεν, ἀφοῦ τὸν ἀφῆκεν ἐπὶ τινὰ χρόνον νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴν καλῶς.

«— Εἶνε ἡ θαυμαστοτέρα καλλονή, ἣν ἠδυνήθη τις, οὐχὶ νὰ ἴδῃ, ἀλλὰ νὰ φαντασθῇ. Ἡ θεόπνευστος ψυχὴ τοῦ καλλιτέχνου ἠδυνήθη νὰ ἀποτυπώσῃ τὸ ἀντίτυπον, διότι τὸ πρωτότυπον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰμὴ εἰς τοὺς οὐρανοὺς».

Ἡ προσωπιδοφόρος ἔσφιγγεν ἰσχυρῶς τὴν χεῖρα τοῦ Φράντς.

«— Ἐγώ, ὑπέλαβεν ἐκεῖνη, δὲν ἐγνώρισα πρόσωπον ὠραιότερον τοῦ ἐνδόξου Ἁγίου Μάρκου, καὶ θὰ ἀγαπήσω μόνον ἐκεῖνον ὅστις εἶνε ἡ ζωσὰ εἰκὼν του».

Ἀκούων τὰς λέξεις ταύτας ὁ Φράντς ὠχρίασε καὶ ἐκλονίσθη, ὡς πληχθεὶς ὑπὸ σκοτοδιναίσεως. Εἶχε γνωρίσει ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου ἦτο λίαν ὅμοιον πρὸς τὸ ἰδικόν του. Ἐπεσε γονυπετῆς πρὸ τῆς ἀγνώστου καὶ λαβὼν τὴν χεῖρά της, ἔβρεξεν αὐτὴν διὰ τῶν δακρύων του, χωρὶς νὰ δυνῆθῃ νὰ προφέρῃ λέξιν.

«— Ἦδη γνωρίζω ὅτι μοι ἀνήκει, τῷ εἶπεν ἐκεῖνη διὰ συγκεκριμένης φωνῆς, καὶ ὅτι εἶσαι ἄξιος νὰ μὲ γνωρίσῃς καὶ νὰ μὲ καταστήσῃς ἰδικὴν σου. Αὐριον εἰς τὸν χορὸν τῶν ἀνακτόρων *Σερβίλιου*».

Ἐπειτα ἀφῆκεν αὐτόν, ὡς καὶ ἄλλοτε, χωρὶς ὅμως νὰ εἴπῃ τὰς λέξεις ἐκείνας τὰς μυσταγωγικὰς, οὕτως εἶπεῖν, δι' ὧν ἔθετε τέρμα εἰς τὰς νυκτερινὰς τῶν συνδιαλέξεις. Ὁ Φράντς παράφορος ἐκ χαρᾶς, ἐπλανήθη καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τῇ πόλει, χωρὶς νὰ δυνῆθῃ νὰ μείνῃ οὐδαμοῦ. Ἐθαύμαζε τὸν οὐρανόν, ἐμειδία πρὸς τὰς διώρυγας, ἐχαίρετα τὰς οἰκίας καὶ ὠμίλει πρὸς τὸν ἄνεμον. Ὅσοι συνήντων αὐτόν καθ' ὁδὸν τὸν ὑπελάμβανον ὡς παράφρονα καὶ ἀπεδείκνυσαν τοῦτο πρὸς αὐτόν διὰ τῶν βλεμμάτων των. Ἦννοει οὗτος τοῦτο καὶ ἐμειδία διὰ τὴν παραφροσύνην ἐκείνων, οἵτινες περιέπεζον τὴν ἰδικὴν του. Ὅτε οἱ φίλοι του τὸν ἠρώτων τί ἐπραξεν ἀπὸ ἐνὸς μηνός, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ὁποίου δὲν τὸν ἔβλεπον, τοῖς ἀπεκρίνετο: «Θὰ γίνω εὐτυχῆς», καὶ ἀπεμακρύνετο. Ὅτε ἐφθασεν ἡ ἐσπέρα ἠγόρασεν ὠραιότατον τελαμῶνα καὶ νέας ἐπωμίδας, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιόν του ἵνα ἐνδύθῃ. Μετὰ μεγίστης φροντίδος ἐκαλλωπίσθη καὶ ἀνεχώρησε κατευθυνόμενος εἰς τὸ ἀνάκτορον *Σερβίλιου*.

Ὁ χορὸς ἦτο μαγευτικὸς ἄπαντες, ἐκτὸς τῶν ἀξίωματικῶν τῆς φρουρᾶς, ἦσαν μετρηφισμένον κατὰ τὸ περιεχόμενον τῶν προσκλητηρίων, καὶ ἡ πληθὺς ἐκεῖνη τῶν κομφῶν καὶ ποικίλων ἐνδυμασιῶν, ἀναμιγνυμένη καὶ ταρκασομένη ὑπὸ τοῦ ἤχου πολυαριθμοῦ ὀρχήστρας, παρῆχε θέαμα λαμπρότατον καὶ λίαν ζωηρόν. Ὁ Φράντς περιήρχετο τὰς αἰθούσας, ἐπλησίαζε τοὺς ὀμίλους καὶ παρητήρει τὰς κυρίκας. Τινὲς αὐτῶν ἦσαν ὠραῖαι καὶ ὅμως οὐδεμίαν δὲν τῷ ἐφάνη ἄξια νὰ προσελκύσῃ τὰ βλέμματά του.

«— Δὲν εἶνε ἐνταῦθα, ἔλεγε καθ' ἑκυστόν. Ἡμῖν βέβαιος, δὲν ἐσήμαναν ἀκόμη ἡ ὄρα».

Ἐτοποθετήθη ὀπισθεν στήλης, πλησίον τῆς γενικῆς εἰσόδου, καὶ περιέμενον, ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς ἐστραμμένους πρὸς τὴν

θύραν. Πολλάκις ἡ θύρα ἐκεῖνη ἠνεώχθη· πλεῖστα γυναῖκες εἰσῆλθον, χωρὶς νὰ διεγείρωσιν οὐδένα παλμὸν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Φράντς. Καθ' ἣν ὅμως στιγμὴν τὸ ὄρωλόγιον ἔκρουε τὴν ἐνδεκάτην, ἐρρίγησεν καὶ ἐφώνησε λίαν ζωηρῶς ὥστε ν' ἀκουσθῇ ὑπὸ τῶν περὶ αὐτόν:

«— Ἴδου αὐτή!»

Ὅλων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν, ὡς διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσωσι τὴν σημασίαν τῆς ἀναφωνήσεώς του. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν αἱ θύραι αἰφνης ἠνεώχθησαν καὶ γυνὴ τις εἰσελθοῦσα προσεῖλκυσε ὄλων τὰ βλέμματα. Ὁ Φράντς τὴν ἀνεγνώρισεν ἀμέσως. Ἦτο ἡ νεάνις τῆς εἰκόνας, ἐνδεδυμένη ὡς δόγισσα τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος, καθισταμένη ὠραιότερα ἔτι διὰ τῆς μεγαλοπρεπείας τοῦ ἐνδύματός της. Ἐπροχώρει μὲ βῆμα βραδύ καὶ μεγαλοπρεπές, θεωροῦσα θαρραλέως περὶ ἑαυτὴν, μὴ χαίρετῶσα οὐδένα, ὡς εἰ ἦτο ἡ βασιλίς τοῦ χοροῦ. Οὐδεὶς ἐκτὸς τοῦ Φράντς, ἐγνώριζεν αὐτὴν ὅλοι ὅμως ὑποχωροῦντες πρὸ τῆς θαυμασίας καλλονῆς της καὶ τοῦ μεγαλοπρεποῦς παραστήματός της, παρεμέριζον μετὰ σεβασμοῦ καὶ προσεκλίνοντο κατὰ τὴν διάβασίν της. Ὁ Φράντς τεθθαμβωμένος καὶ καταγοητευμένος ἠκολούθει αὐτὴν μακρόθεν. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐφθασεν αὐτὴ εἰς τὴν τελευταίαν αἴθουσαν, ὠριτος νεανίας, φέρων ἐνδυμασίαν Γάσσου, ἦδε συνοδεύων τὸ ἄσμα μὲ κιθάραν, ῥομαντικὸν ποίημα πρὸς τιμὴν τῆς Ἐνετίας. Ἡ προσωπιδοφόρος ἐβάδισε κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτόν καὶ παρατηροῦσα ἄσκαρδαμυκτί, τὸν ἠρώτησε τίς ἦτο καὶ πῶς ἐτόλμα νὰ φέρῃ τοιοῦτον ἐνδυμα καὶ νὰ ψάλλῃ τὴν Ἐνετίαν. Ὁ νεανίας ἐκπεπληγμένος ὑπὸ τοῦ βλέμματός ἐκείνου, ἐταπεινώσε τὴν κεφαλὴν ὠχρίων καὶ τῇ ἔτεινε τὴν κιθάραν. Ἐκεῖνη ἔλαβεν αὐτὴν καὶ πλανῶσα τυχαίως ἐπὶ τῶν χορδῶν τοὺς λευκοὺς, ὡς ὁ ἀλάβαστρος, δακτύλους της, ἔμελψε διὰ φωνῆς ἀρμονικῆς καὶ ἠχηρᾶς ἀλλόκοτόν τι ἄσμα, συχνάκις διακοπτόμενον:

«Χορεύετε, γέλατε, γελᾶτε, εὐθύμα τέκνα τῆς Ἐνετίας! Δι' ἡμᾶς ὁ χειμὼν δὲν ἔχει παγετούς, ἢ νύξ ἀκόμη, ἢ ζωὴ φροντίδας. Εἶθε οἱ εὐτυχεῖς τοῦ κόσμου καὶ ἡ Ἐνετία εἶνε ἡ βασιλίς τῶν ἠθῶν. Τίς εἶπεν ὄχι; Τίς λοιπὸν τολμᾷ νὰ σκεπθῇ ὅτι ἡ Ἐνετία, δὲν εἶνε πάντοτε Ἐνετία; Προσοχή! Οἱ ὀφθαλμοὶ βλέπουσι, τὰ ὄρα ἀκούουσι καὶ αἱ γλῶσσαι λαλοῦσι· φοβήθητε τὸ Συμβούλιον τῶν Δέκα, ἂν δὲν εἶσθε καλοὶ πολῖται. Οἱ καλοὶ πολῖται χορεύουσι, γελῶσιν, ἄδουσι πλην δὲν ὀμιλοῦν.

Χορεύετε, γελᾶτε, ἄδουσι, εὐθύμα τέκνα τῆς Ἐνετίας!

Ἐνετία, μόνη πόλις κτισθεῖσα, οὐχὶ διὰ χειρῶν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, οὐ, ἦτις φαίνεται κτισθεῖσα ἵνα χροσιμεύῃς ὡς προσωρινὴ διαμονὴ τῶν ψυχῶν τῶν δικαίων καὶ τεθειμένων ὡς κλίμαξ δι' αὐτὰς; Ἡ ἀνέγκνεται ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς; τείχη κατοικηθέντα ποτὲ ὑπὸ φαντασμάτων καὶ ἦδη ἐμψυχομένα ὑπὸ μαγικῆς πνοῆς, αἰθέριοι κιονοστοιχίαι, κιονόμεναι ὡς οἰαὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, κομψὰ κωδωνοστάσια συγχεόμενα μὲ τοὺς κωμινόμενους ἰστούς τῶν πλοίων ἀψίδες φαινόμεναι ὅτι κατέχευε χιλιάς φωνᾶς; Ἡ ἀποκρίθησθε εἰς πᾶσαν φωνὴν διερχομένην μυριάδες ἀγγέλων καὶ ἁγίων, οἵτινες νομίζει τις, ὅτι ἀνασκιρτᾶτε ἐπὶ τῶν θάλων καὶ κινεῖτε τὰς πέτρους σας, τὰς ἐκ μαρμαροῦ ἢ ὀρειχάλκου, ὁσάκις ἡ αὐρὰ ψύει τὰ ὄρη μὲτωπιά σας; πόλις, οὐχὶ ὡς ἄλλαι, ἰσταμένη ἐπὶ ἐδάφους σκυθρωποῦ καὶ πληθῶνους, ἀλλὰ πλεῖστα ὡς; στρατεύματα κύνων ἐπὶ τῶν ὀδάτων, διασκεδάετε, διασκεδάετε, διασκεδάετε! Νέα

τύχη, επίσης ώραία ὡς ἡ κρίν, σὰς περιμένει. Ὁ μέλας αἰτός ἔπταται ὑπεράνω τοῦ λέοντος τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ οἱ πόδες τῶν Γερμανῶν ὀρχοῦνται εἰς τὴν ἀνάκτορα τῶν Δογῶν. Σίγα, νυκτερινὴ ἁρμονία! Πάσατε ἄφρονες θόρυβοι τοῦ χοροῦ. Μὴ ἀκουσθῆ; πλὴν ἱερῶ ὕμνων τῶν ἀλίων; παύσε νὰ ψιθυρίζῃ; Ἀδριατικὴ! Σβέσθητι λυγνία τῆς Παναγίας; κρόφθητι διὰ παντός ἀργυρὰ βασιλεῖς τῆς νυκτός! δὲν εὐρίσκονται πλείον Ἐνετοὶ ἐν τῇ Ἐνετία!

Ὁνειρευόμεθα, εἴμεθα ἐν ἑορτῇ; Ναι! ναι, ἀ; χορεύομεν ἀ; γελοῦμεν, ἀ; ἄδωμεν! Εἶνε ἡ ὥρα καθ' ἣν ἡ σκία τοῦ Φιλίερου κατέρχεται βραδέως τὴν κλίμακα τῶν Γιγάντων καὶ κάθηται ἀκίνητος ἐπὶ τῆς τελευταίας βραδέως. Ἀς χορεύομεν, ἀ; γελοῦμεν, ἀ; ἄδωμεν! διότι ἐντός ὀλίγων ἡ φωνὴ τοῦ ὠρολογίου θὰ εἴπῃ: Μεσονύκτιον! καὶ ὁ χορὸς τῶν νεκρῶν θὰ ἔλθῃ νὰ κρήξῃ εἰς τὰ ὠτὰ μας: Δουλεῖα! δουλεῖα!

[Ἐπταὶ τὸ τέλος.]

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΕΛΙΣ

Αἱ ἐκλογαὶ ἐπερατώθησαν τέλος πάντων, ἡ δὲ στερεότυπος ῥῆσις «*ἡ τύχη καὶ τὰς εἰς*», ἐθαύρασε καθ' ὅλον τὸ κράτος, καίτοι, ἡ ἀπὸ πολλοῦ προκηρυχθεῖσα πάλιν διεξήχθη σφοδρὰ καὶ πεισματώδης.

Ὁ τύπος, πάντοτε πρωτεργάτης ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἀγῶσιν, ἐδημοσίευσεν πυριφλεγῆ ἄρθρον, καυτηριάζοντα τοὺς ἀντιπρονοῦντας ἢ ἐξυμνοῦντα τὰς ἀρετὰς τῶν ὁμοδόξων, μὴ ἐξαρκῶν δὲ φαίνεται εἰς τὴν διαλεύκυσιν ὅλων τῶν γενικῶν καὶ μερικῶν ζητημάτων, προσεκάλεσεν εἰς ἐφεδρείαν ἄλλας ἀπὸ ἐτῶν κεκοιμημένους ἐφημερίδας καὶ ὑπερηξήθη κατὰ τὸν ἀριθμὸν διὰ νέων ἐθελοντῶν, ὧν τὰ ἡρωϊκὰ ὀνόματα θὰ διασώσῃ μίαν ἡμέραν ἢ ἱστορία...

Ἐκάστην ἐπαρχίαν, ἐκάστην πόλιν κατακλύπτει νῦν μέγα νέφος, ἀποτελούμενον ἐκ καπνοῦ ἀφειδῶς καὶ λαιμάργως καταναλωθέντος ὑπὸ τῶν ἐκλογῶν, ἐν τῷ μέσῳ δὲ διακρίνονται ἀκτινοβολοῦντα τὰ πρόσωπα τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ λαοῦ, ἀπαρκαλλάκτως, ὅπως ἐν ταῖς τελευταίαις σκηναῖς τῶν ἡρωϊκῶν δραμάτων παρίσταται ἢ ἀποθέσις τῶν ἡρώων, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀνδρείας, ὅπως εἰς τὸν Φάουσι τέλος, παρίσταται ὁ ἄγγελος ἐντός αἰγλῆς φωτεινῆς. Κάτωθεν δὲ τοῦ νέφους, φαίνονται τὰ σώματα τῶν ἀποτυχόντων, τῶν ἡττηθέντων ἐν τῷ ἀγῶνι, τῶν ὠχρὰ, συνωφρομένα καὶ περίλυπα, ὥστε σὲ ἀναγκάζουσι νὰ εἴπῃς:

— Ἀς ἐκτίθενται μόνον, ὅσοι χρειάζονται, διὰ νὰ ἐπιτυγχάνουν ὅλοι!...

*

Ἦδη τὸ ἔθνος κέκτηται 244 πατέρας γνησίους καὶ 420 ἀποτυχόντας, ἀλλ' ἐλπίζοντας ἐν προσεχῇ ἐκλογῇ ν' ἀναδειχθῶσι καὶ αὐτοὶ τοιοῦτοι. Τοῖς τὸ εὐχόμεθα. Οἱ μὲν ψάλλουσι τὸν ἐπινικίον ὕμνον, μειδιῶντες καὶ πλήρης χαρᾶς, οἱ δὲ, κατηφείς ψιθυρίζουσι: Τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον ἐγὼ εἰμί...

Προσεχῶς λοιπὸν κηρύσσεται ἡ ἐναρκῆς τῆς 10^{ης} περιόδου τῆς Ἑλληνικῆς βουλῆς, δηλαδὴ σημειοῦται ὁ δέκατος κοινοβουλευτικὸς σταθμὸς τοῦ ἔθνους.

Πάντες δὲ μετὰ χαρᾶς, ἐντεῦθεν στρεφόμενοι πρὸς τὸ παρελθόν, βλέπομεν μετὰ δικαίως ὑπερηφανίας τὴν πρόοδον, ἣν ἐ-

ποιήσαμεν ἐκλέγοντες ἐλευθέρως τοὺς ἀντιπροσώπους ἡμῶν, ὡς οἱ μᾶλλον πεπολιτισμένοι λαοὶ: λησμονοῦμεν τὰς ἀσχημίας τοῦ παρελθόντος, τοὺς ἀποκλεισμούς, τὰς ἐπεμβάσεις, τὰς δωροδοκίας καὶ τὰ λοιπὰ δουρικὰ τεχνάσματα, ἐκτανεζόμεν δὲ πρὸς τὸ μέλλον, εὐέλπιδες καὶ εὐχόμενοι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν μας πόθων.

Καὶ μία σκέψις ἐκλογικὴ, ἣτις δέον νὰ σημειωθῇ, ὡς χαρακτηριστικὴ τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς καλῆς καρδιάς μερικῶν γενόντων.

— Ποίους ἐψήφισες γέρο-πατέρα;

— Νὰ σοῦ πῶ, παιδί μου, ἐγὼ εἶμαι γέρος καὶ σήμερ' αὐριο πεθαίνω. Γικτὶ νὰ παραπονέσω κανένα; ὅλοι εἶνε ῥωμηοί, ὅλοι ἀγαποῦν τὴν πατρίδα. Σὲ ὅλους ἐρριζα ἄσπρο!

*

Τὰ παραδείγματα τῆς τιμιότητος κατήνησαν τόσον σπάνια ἐν τῷ κόσμῳ, ὥστε πάντοτε μετὰ χαρᾶς ἀναφέρονται καὶ μετὰ χαρᾶς ἀναγινώσκονται.

Ἴδου ἓν, ἐκ τοῦ ὁποίου, ἐκτὸς ἄλλων, ἐξάγεται, ὅτι καὶ τὸ μηδενικόν, ἔχει κάποτε ἢ μᾶλλον πάντοτε, πολλὴν ἀξίαν.

Πτωχὴ τις γυνὴ παρυσίασθη εἰς βαθύπλουτον τραπεζίτην, ζητοῦσα βοήθημα ἐκ 5 ταλλήρων, ἵνα πληρώσῃ τὸ ἐνοικίον τῆς. Ὁ οἰκοδεσπότης, σκληρὸς ἀνθρώπος, θὰ τὴν ἀπεδίωκε καὶ ὅλη τῆς ἡ οἰκογένεια θὰ ἐρρίπτετο εἰς τοὺς πέντε δρόμους.

Ὁ τραπεζίτης τὴν ἠρώτησε περὶ τῶν τέκνων τῆς, περὶ τῶν μέσων τῆς ζωῆς τῶν, καὶ κατανυγείς ἐκ τῶν ἀπαντήσεών τῆς, τῇ ἔδωκε ἔνταλμα πρὸς τὸν ταμίαν του, ἵνα τῇ μετρήσῃ ἐκεῖνος, τὸ αἰτηθὲν ποσόν.

Ἄλλ' ὁ ταμίαις, ἀντὶ 5 ταλλήρων, τῇ ἐμέτρησε 50.

— Δὲν ἐζήτησα τόσα.

— Ἄλλὰ τόσα διατάσσομαι νὰ σὰς δώσω.

— Δὲν εἶνε δυνατόν, παιδί μου, θὰ ἔγινε κανένα λάθος.

— Καὶ ὅμως τὸ ἔνταλμα, εἶνε καθρογραμμένον.

— Ἴσως κατὰ λάθος, προσέθηκεν ἐν μηδενικόν. Δὲν τὰ δέχομαι τὰ 50. Δότε μου τὴν ἀπόδειξιν, διὰ νὰ τὴν διορθώσῃ ὁ ἴδιος.

Ἡ χήρα ἐπνέροχεται εἰς τὸν τραπεζίτην καὶ τῷ ἐξηγεῖ τὸ πρᾶγμα.

— Ἐχετε δίκαιον, λέγει οὗτος, ἔκαμα λάθος ἐν μηδενικόν. Τώρα τὸ διορθώνω. Φέρε πάλιν τὸ ἔνταλμα εἰς τὸν ταμίαν μου, καὶ λάβε σὲ παρακαλῶ, ὅ,τι καὶ ἂν σοῦ δώσῃ.

Ὁ γενναῖος τραπεζίτης, βαθέως συγκινηθείς, ἀντὶ ν' ἀφαιρέσῃ, προσέθηκεν ἀκόμη ἐν μηδενικόν καὶ τὰ 500 ἐκεῖνα ταλλήρα, τὸ βραβεῖον τῆς ἀρετῆς, ἐχρησίμευσαν εἰς τὴν πτωχὴν χήραν, ἵνα ἀναθρέψῃ ἐν εὐημερίᾳ τὰ τέκνα τῆς.

*

Οἱ Μαῦροι βασιλεῖς, δύνανται νὰ νυμ-

φρευθῶσιν ὅσας γυναῖκας θέλουσιν. Ἄλλ' ὅταν εἶνε Μουσουλμάνοι, ὀφείλουσι ν' ἀρκεσθῶσιν εἰς τέσσαρας μόνον, ὡς νὰ μὴ ἦτο δυσβάστακτον βάρος καὶ μία μόνη!

— Ἐμίρη τῆς Χαμεράς! ἦδη, ὅτε ἡσπάσθη τὸν ἰσλαμισμὸν, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς πολλὰς γυναῖκας. Σοὶ ἐπιτρέπω μόνον, νὰ ἐκλέξῃς τὰς τέσσαρας καλλιτέρας, καὶ μετ' αὐτῶν νὰ διέλθῃς τὴν ζωὴν σου!

Ταῦτα, διέταξεν ὁ δεσπότης Ὁσμάν, καὶ ἔνευσε τῷ Ἐμίρῃ, ν' ἀποσυρθῇ.

Ὁ ἀτυχὴς Ἐμίρης, μετέβη εἰς τὸν γυναικωνίτιν του. Οἱμοὶ! θὰ ἐγκατέλειπεν ὅλα ἐκεῖνα τὰ οὐρά, ὅλους τοὺς ἀγγέλους, οὐς ἀπὸ περάτων τοῦ βασιλείου του εἶχε συλλέξει.

Ἦρχισε λοιπὸν νὰ ἐξετάζῃ τὰ προτερήματα ὅλων, τὸ κάλλος, τὴν νεότητά, τὴν καταγωγὴν, τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδιάς, τὸν ἔρωτα! Παρέβαλε, συνέκρινε καὶ ἐξελέξε μετὰ κόπου πολλοῦ, τέσσαρας μόνον.

Ἦσαν πραγματικοὶ ἄγγελοι ἐκεῖνοι, συνεννοῦσαι ὅλας τὰς ἀρετὰς τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

Τὰς προσήγαγεν εἰς τὸν Ὁσμάν, καὶ ὁ Ὁσμάν ἐθαμβώθη!

— Αὐταί, τὸν ἠρώτησεν, εἶνε αἱ ὠραιότεραι τῶν γυναικῶν σου;

— Οὐδεμία ἐν τῷ κόσμῳ, δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς αὐτάς...

— Τότε, Ἐμίρη μου, ἔκλεξον τέσσαρας ἄλλας. Αὐτάς θὰ τὰς πάρω ἐγώ!...

*

Ἴδου δὲ καὶ ἡ αἰτία, δι' ἣν οἱ Μουσουλμάνοι, νυμφεύονται πολλὰς γυναῖκας. Τὴν παραθέτω χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μου, ἐκ τῶν ὁποίων — ἐλπίζω — οὐδεμία ἦνε Μωαμεθανή.

Ἡ πριγκίπισσα τοῦ Κοन्दέ, συνομιλοῦσα πρὸς τὸν πρεσβευτὴν τοῦ Μαρόκου, τὸν ἠρώτησε ποτέ.

— Διατί νὰ ἔχετε τόσας πολλὰς γυναῖκας; Δὲν σὰς ἀρκεῖ τόχα μία;

— Κυρία μου, ἀπήνησεν ὁ εὐφυῆς καὶ φιλόφρων πρεσβευτῆς, ἡ πολυγαμία ἐπιτρέπεται παρ' ἡμῖν δικαίως, διὰ τὸν ἐξῆς λόγον: Δὲν δυνάμεθα νὰ εὐρωμεν, παρὰ εἰς τὰς πολλὰς γυναῖκας, τὰ θέλητρα καὶ τὰς ἀρετὰς, αἵτινες ἐν Εὐρώπῃ συγκεντροῦνται εἰς μίαν μόνην!

*

Μετὰ τὴν κηδεῖαν πενθερᾶς:

— Ἐ, τί κλαίεις τώρα; Θὰ τὴν ἀναστήσῃς μετὰ τὰ δάκρυά σου;

— Ὅχι, καὶ θὰ ἔκλαια ἐγὼ ἂν τὸ ἐφοβούμην αὐτό;

Δάμ.

Ἐξεδόθη ἐκ τοῦ τυπογραφείου «Κορίνθης» τὸ διηγημα τοῦ κ. Γρηγορίου Δ. Βενιπούλου:

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΟΣ

ΤΟ ΤΡΙΑΚΟΣΙΑΔΡΑΧΜΟΝ ΕΠΑΘΛΟΝ

Πωλεῖται ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῶν ΕΚΛΕΚΤῶΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤῶΝ καὶ τιμᾶται δρ. 1.50. Εἰς τοὺς συνδρομητὰς μὲς παρέχεται μόνον ἀντὶ δραχμῆς.

ΑΘΗΝΑΙ-ΤΥΠΟΙΣ «ΚΟΡΙΝΘΗΣ» ΟΙΚΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ ΑΡΙΘ. 9.